

DEBRECENI UJSÁG

Előfizetés:

Helyben:	Vidéken:
Évi hára 80.000 K	Évi hára 86.000 K
Három hónap 24.000 K	Három hónap 25.800 K

Magyarországon mindenütt a Magyar Posta által megengedett áron. Vasárnap 2000 K

Főszerkesztő és leltulajdonos:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Megjelenik ünnepnap utáni napot kivéve minden nap.

A harminckilences hősök emléke

A nagyerdő árnyas lombjai közt ma ünnepélyes keretek közt lehull a lepel a mi volt dicső ezredünk, a 39. gyalogezred soraiból a vérzivataros világháboruban elhunyt hősök emlékére emelt szoborműről. Lehull a lepel a hősök emlékeről, hogy Debrecen közönsége s minden igaz magyar ember, aki ide zárandokol, vagy itt viszi el útja, lélekben áldozzon az elesett hősök emlékének.

Ünnep ez a mai nap, nemesak azért, mert ezer és ezer egy gondolatban összeforró szív fordul vissza erőt meríteni a múltba, hanem azért is, mert minél több év hanyatlik el mögöttünk, minél messzebb esünk azoktól az időktől, amikor hősi halottaink omló vére pecsételte meg az ősi jussot a magyar jövőre, annál nagyobb szükségünk van az emlékezésekre, amelyekből hitet és kitartást merithetünk az elkövetkezendő nehéz küzdelmekre.

A világháboruból véletlenül győztesként kikerült államok egy névtelen katonának mauzoleumot emeltek és évente odazárándokolnak, megemlékeznek az elhunyt katonákról, akik hozzájárultak ahhoz, hogy más nemzetektől millió és millió testvért, millió és millió négyzet kilométer földet segítettek elvenni és saját országuk, politikusaik igája alá hajtani.

Mi nem emeltünk a névtelen katonának sirt, de beszédes szobrokban, emlékművekben hirdetjük a honfiai szeretet és önfeláldozás vitézi tetteit s ünnepeljük ott összes hősi halottainkat, akik nem akartak idegen emberektől idegen földet rabolni, akik nem akartak idegen embereket a mi igáink alá hajtani, de akik életüket azért áldozták fel, hogy a világ éhesen dühös sakálhada elől védelmezzék meg azt, ami ezer év óta a mienk volt és ha részben mégis elveszett, a jövő ezredévben is csak a mienknek kell maradnia.

Százezrek drága vére, százezrek áldásos élete hamvadt el a titáni küzdelemnek világháborus áldozati máglyáján. A babéros 39-es debreceni gyalogezred kebeléből debreceni és hajdumegyeyi fiuk ezrei adták oda a földi lét legdrágább kincsét: az éle-

tet, hogy nemzetüket és hazájukat a vérszomjas és terület éhes ellenségek milliárdja ellen megvédelmezzék.

Az ő emléküknél emelte a honfiai szeretet a gyönyörű emlékművet, amelyet virágos park, árnyas fák ölelnek körül. Oda zárandokolunk nitet, reményt és erőt meríteni. Ifju és öreg, férfi és nő, gyermek és a világháborúharcokat próbált veteránja mind, mind egyformán áldoz a kegyelet és honfiai szeretet emlékének a mai ünnep napon, de áldoz mindenha, amikor csak a 39-es hősök emlékműve mellett vezet el az útja.

Áldozni fogunk mindég, áldozni még akkor is ha a Mindenek Ura meghallgatja legforróbb imádságunkat s visszaadja nekünk azt, amit tőlünk elraboltak: az integer magyar hazát.

Ha valakinek, nekünk magyaroknak illik és hivatásunk legjobban megbecsülni hőseinket, mert ezer év óta hőseink vére áldozatkész magyar férfiak ezrei tartották fenn ezer viharban az országot és az ő szellemük jövőnk záloga.

A volt 39-ik gyalogezred története.

1756—1918.

Az egykori cs. és kir. gyalogezred fennállásának első negyven évére a bécsi levéltár és az egyetemes európai történet vethet világosságot, az a történelem, melynek tényleges alakításából ugyancsak kivette a maga részét. Alapítója erdői Pálffy János gróf volt. Mária Terézia 1756 december 15-én, a hetéves háború válságos napjaiban adta meg az engedélyt az ezred felállítására s egyúttal Pálffy et in militari, et in politicis tanusított nagy szolgálataiért ezredtulajdonosnak is kinevezte. Toborzó területnek

a magyar Felvidék és Horvátország néhány megyéjét jelölték ki. Az ezred már megalapításakor tizenhat rendes gyalogos és két gránátos századból állott, de amazoknak létszáma egyenként 130 ember, ezeké csak 100 volt.

A porosz háborúban.

Ez idő tájt, mint tudvalevő, javában folyt Nagy Frigyes porosz királlyal az ugynevezett hetéves háború. Az új ezred 1757 november 10-én éjjelén Schweidnitz ostrománál esett át a tüzkereztségen. Azután részt

Egy 39-es naplója.

... A napok gyorsan teltek. Egész nap szervezték a zászlóaljokat. A Tömösi szorosot a cs. és kir. 82. székelyezredre bízták, míg az ósánci szorosot az V/39. és V/43-ból alakult félezred őrizte. Az itteni hadak vezére Goldbach generális volt. Tiszti kar, távol a magas politikától, nyugodtan végezte dolgát, seikisem gondolt a háborúra, bár nyugtalan hírek szállingóztak. Vasárnap, augusztus 27-én (1916) délután berendelnek a parancsnoksághoz, hogy tájékoztatásnak az általános hadihelyzetről. — Kapitányunk megmagyarázza zászlóaljunk felállítását. Egy századot a csendőrség megerősítésére küldött, mely mint tiszti tábori őrsők egy-egy jelentős helyen voltak felállítva. Egy

félzászlóalji a tömösi szoros felől eső völgyben volt felosztva, kisebb csoportokban, a völgy két oldalát is biztosította. Én egy századdal az Ördög-bércet kaptam, mely a vidéken uralkodik. A pionerek pedig minden eshetőségre való tekintettel az ósánci műút mentén levő hatalmas szikla szirtet több helyt alá aknázták.

— Hát lőszerrel hogy leszünk? — kockáztatom meg tisztelettel a kérdést.

Most nincs — feleli a kapitány — de majd holnap lesz. Pár nap múlva pár ágyunk és néhány gépfegyverünk is lesz. Most igényeltem telefon felszerelést is.

— És ha tegyük fel az éjjel támadna, az oláh? — kapitányomat kellemtlenül érintette a kérdés, de azért bizalmas volt.

—De fiam hát nem támadnak. Ki van zárva.

Anyira bíztak mindnyáján a román kormány ösztönésében, hogy vacsorára lent tartott, sőt fekvőhelylyel is megkínált, hogy mint mondá hajnalig ne botorkáljak rossz lábammal az Ördög-bércre.

Augusztus 27. este nehán perccel 9 óra előtt még átment Predeal felé a bukaresti személyvonat, holott ekkor a bukaresti koronatanács rég döntött a támadásról és Bécsben Mavrocordato román nagy követ épen Ballhausban járt, a mitsem sejtő külügyminiszterium épen inspekciós tisztviselőjének átnyújtotta a jegyzéket, mely szerint este 9 órától kezdve Románia Ausztria—Magyarországgal ellenséges viszonyban levőnek tekintti magát. A román hadsereg fel-

szerelve indulásra készen állott, hogy megtámadja a mitsem sejtő szövetségét. Mi beszélgettünk a gyöngö petroleum fényénél a vánházban...

... A román hadvezetőség tudta, hogy a magyar határ nincs biztosítva, mégis óvatos volt. A határesendőrséget vagy lefogta, vagy leölte. Telefon nem volt. Az ordonnancok szaladtak a hirrel a vakéjszakába, a járatlan ösvényen. Már lepihenünk. Éjjel volt, midőn tompa ágyu döngés zavarta álmunkat. Nem akartunk hinni fülünknek. Lehetetlen, hogy támadás lenne. Biztattuk egymást. Amde jobb oldalról a tömösi szorosból élénk ágyuzás jött, mely kétségtelenné tette az oláh betörést. Közben hírnök jött Brassó felől. Parancsot hozott. A parancs rövid. Az útfélen felrobbantani a sziklát, hogy elzárja az utat

vett ezen háború minden nagyobb ütközetében és csatájában. A 39-es ezredszámat 1769. évben kapta és ezt vische feloszolás napjáig.

A béke napja nem sokáig ragyogott felette, mert már 1777—1779. években végig harcolja a bajor örökösödési háborút, majd II. József alatt a török hadjáratot.

A francia forradalom és Napoleon idejében.

Kevéssel ezután virradt fel a harminckilencesekre hőskoruk. Elkövetkeztek ugyanis a francia forradalom és a napoleoni császárság végelethetetlen háborúi, melyek a vér és a vas csapásaival marcangolták a szerencsétlen Európa testét. Az ezred híven és hősiességgel állta a harcot a birodalom, a trón és a katona becsület védelmében. A konvent és a direktórium hadjárataiban huszonnét ütközetben, tizenkét nagy csatában francia és német földön — örökölték meg a harminckilencesek nevét, de különösen Jemappes, hol vitéz, makacs, szívós ellentámadásaival fedezte hadseregünk visszavonulását.

A francia direktórium ide-oda ingadozó hadiszerencséje a világ legnagyobb hadvezéri lángelméjét: Napoleont állítja a maga helyére. Ezredünk a lombardiai harctéren kerül vele szembe. Nem kevesebb, mint negyvenkilenc ütközetet és tizenegy nagy csatát harcol végig.

Az ezred önfeláldozó hősiességének legbeszédesebb jele: veszteségei. Roverdonál hét tiszt és 387 legényt a borgasandalmazzói erődített tábor ostrománál 444 legény esett el. Ha meggondoljuk, hogy abban az időben az ezred hadilétszáma sokkal alacsonyabb volt, ma is, csak akkor méltányolhatjuk a véres veszteség nagyságát, hiszen minden negyedik, ötödik, sőt második katona a harctéren halt meg. És ezt az áldozatot abban az időben a személyes bátorság hozta, mert a harc akkor közelharc: roham és kézitusája volt.

A francia császárságnak Napoleon által viselt háborúban harminc ütközetet és kilenc csatát vereszenek végig a harminckilencesek. Wagram, Aspern, Drezda, a Mincionek tudnának felőlük regélni. Neumarknál fényes és páratlan haditényt visznek végbe, két francia chasseur lovasezredet utcai harcban, szuronnal vernek szét. Veszteségeik mindenütt nagyok. Wagramnál tizenkét tiszt és 381 legény esik el a becsület mezején.

1818-ban Debrecenben...

A koalíciós háború után, 1915-től fogva a béke hosszú, boldog évei

következtek. Az ezred egyik zászlóaljja 1818. elején fáradságos menetelés után Debrecenbe érkezett s ettől az évtől fogva állandóan itt tartózkodtak kisebb-nagyobb különítményei. A többi zászlóalj részint olasz földön: Bresciában és Mantuában, részint Délmagyarország helyőrségeiben: Eszéken, Péterváradon, Aradon állomásozik.

A magyar szabadságharcban.

A magyar szabadságharcban az ország területén állomásozó ezred nagyobb része a nemzeti ügy mellé állott. Mint 39. és 116. honvédszászlóalj harcoltak a Dom Miguel bakák Kápolnánál, Isaszégnél, Nagysarlónál s adnak példát nemcsak töretlen hősiességükről, hanem töretlen hazafiságukról is.

A szabadságharc után.

1849 októberében az oroszok révén győztesse lett Ausztria újra szervezi az ezredet és ez időtől fogva megint mint cs. kir. 39. gyalogezred szerepel a „rebelis” Dom Migueleket Csehországba küldik, ahol felváltva Josephstadtban, Prágában és Theresienstadtban állomásoznak. — 1856 szeptember 7-én a bisambergi táborban nagy katonai pompával ülik meg az ezred centennáriumát. — Erzsébet császárné ezüsttel kivarrt kék selyem szalagot küld zászlójukra. Debrecen város 2000 forintot a legénység megvendégelése céljából. 1859-ben kitört a piemonti háború. Az ezredet még ez év januárjában Lombardiába vezénylik. Itt három ütközetet vereszkedik végig s június 23—24-én a szerencsétlen kimenetelű solferinói csatát.

Königrátnél.

Az 1866-os háború két harctéren is foglalkoztatta ezredünket. Egy zászlóaljja a poroszok ellen harcolt Königrátnél. Itt július 3-án Poeckh Károly vezénylő ezredes, az ezred parancsnoka is elesik; hős vezérének a tiszték és a legénység gránit obeliszket állítottatott sírjára a Swierd erdőben s ez a mai napig hirdeti a derék katona emlékét.

A custozzai csatában.

Az ezred főhadterében azonban az olaszországi volt. Itt virradt rá június 24-én a véres, győzelmes custozzai nap. — Reggel 5 órától délután 4 óráig küzdenek harminckilences fiaink s nagyobbára, különösen a Monte della Crocén közelharcban. Magatartásuk jellemzésére legyen elég felemlíteni, hogy egy arany, hetvenkilenc ezüstérmét és kilencvennyolc dicséretismerést kaptak. E csata legemlékezetesebb epizódjai

közé tartozik az ezred zászlóalját lefolyt küzdelem. A zászló védelmére rendelt szakaszt az ellenség megtizedeli, parancsnoka: Ribitsch főhadnagy elesik, Jovanovic hadnagy súlyosan megsebesült. Már-már elvesz a hadijel, mikor az egyik század megmaradt legénysége a pionontiak közé veti magát s rettentő szuronyharc után megmenti. I. Ferenc József 1872 augusztus 17-én kelt parancsában a custozzai nap emlékére kegyeletes relikviát rendel a régi zászlót, mely azóta a helybeli rkath. templomban van elhelyezve. Csak két szalagja függ a rudon, lobogóit az ellenség golyói szaggatták le.

Kivülre a volt Monarchia száztiz gyalogezrede közül csak még három más jutott ezen kitüntetéshez.

A boszniai okkupáció.

1878-ban — hiszen honnan hiányozhattak volna ők? — a boszniai okkupációt csinálják végig. A dolmatuzlei, doboji és a dubosnicai ütközetben újra élő valóra vált a 39-es hagyomány. Sajnos, több áldozatot követeltek e háborúban a fáradság, a vérhas, a kolera, mint a Hadzsi Loya bandái.

A világháború kitörésekor.

1914. év. A sors könyvében meg volt írva: eljött a világháború és a 39. gyalogezredet I., III. és IV. zászlóaljjal Bécsben, II. zászlóaljjal Debrecenben találta. Az I. zászlóaljnak parancsnoka Károly, akkor kir. herceg, trónörökös érzékenyen vett búcsút az ezredtől.

A Bécsben állomásozó három zászlóalj mint a harctérré induló első csapat vett búcsút Bécsből, mely mindig elismeréssel adózott a „snájdíj” magyar ezrednek és a 39-eseket különösen megkedvelte. A harci mámorban uszó Bécs virágosóval árasztotta el a távozó ezredet.

Az ut a felszerelési állomásra Debrecenbe, innen pedig az Aldunára lelkes ünneplés mellett folyt. Ekkor még az orosz hadüzenet nem történt meg. Három hétig maradt az ezred az Aldunánál. De a szerbekkel szemben nem juttattak szerepet számára, hanem augusztus 22-én, mikor már az orosz betört Galiciába, az orosz harctérré indították.

Az ut oda, Debrecenen keresztül, diadalmas hadsereg ünnepléséhez hasonlított. Ha ilyen volt a kezdet, az indulás, mi lett volna, ha valóságban, a négy évig kezünkben tartott babérkoszorúval térünk volna vissza, amelyet tolvajok hátulról beosonva téptek ki a kezünkől.

Az orosz harctéren.

Mire az orosz harctérré felért az ezred, azon a szárnyon sajnos, a kocka már eldőlt. De éppen az a körülmény teszi a 39-eseknek az északi harctéren töltött kilenc hónap alatti viseikedsét a legbámulatraméltóbbá. Ott voltak a 39-esek mindenhol legelő.

Az orosz harctéren töltött idő harcait a következőképpen csoportosíthatjuk:

1. Az orosz henger megállítására vívott harcok (1914 augusztus 28-tól szeptember 12-ig);
2. az októberi offenzíva, harcok Przemysl előtt;
3. az ország határának védelmére a Kárpátok erdeiben vívott harcok (1914 november havában);
4. a decemberi offenzíva Przemysl irányában;
5. A Sztropkó melletti erdei harcok (1915 január 28-tól 1915 április 5.);
6. Przemysl eleste után vívott harcok.

Megjegyzendő, hogy miután Vidulich Sándor ezredparancsnok megbetegedett és a többi törzstiszt is elesett vagy megsebesült, az ezred parancsnokságát Zeiss Oszkár őrnagy vette át és viselte kis megszakítással fél éven át.

Augusztus 28—30, a rohatyni csata.

Meleg nyári nap. Homokbuckák, mocsarak és Brudermann-hadsereg szétszórt roncsain keresztül szilárd vezetés és célok nélküli támadás a bizonytalanba. Itt-ott roham és kézitusája.

Eredmény: az ellenség lassítja előnyomulását.

Fizetett ár: Wenderinszky és Keller alezredek, továbbá Szabó Gyula főhadnagy és körülbelül 160 ember hősi halála. Megsebesült 12 tiszt és 300 legénységi állományu egyén.

A komarnói ütközet.

Szeptember 8. déli 12-től délután 5 óráig a komarnói ütközet. Gyönyörű őszi idő. Csoportosulás az erdőben és bravuros támadás a nyílt, sík terpen keresztül két orosz ütég pusztító tüzeiben az orosz állásokra.

Az esti szürkület választotta szét az ellenfeleket.

Elestek: Kogler János százados, König Adolf és Sinszky Ágoston főhadnagyok, Bartsch és Weiterschütz kadétok és 100 legénységi egyén. Megsebesült 21 tiszt és 400 főnyi legénység.

Szeptember 11-én volt a lesnovi

és ellenállni a végsőkig. Katonás, parancs. De mivel? Egy rosszul felszerelt fáradt csapat áll szemben a pihent, jól felszerelt, fanatizált hadsereggel. En gyorsan egy szakasz erősítéssel elindultam az Ördöghércé, velem jöttek a pionerek is robbantani. A hegytetőn már vártak. Az állásokat feljártam. Bizony gyengék voltak. Fegyvereink a régiak és rosszul működők, főbaj volt, hogy csak pár töltés volt még mindig egy embernél.

Embereim már sejtették a támadást. Hiába biztattam őket, nem bíztak az ellentállás sikerében. Se egy ágyú, se egy gépfegyver, rossz puszkák, rossz és kevés patron — mondogatták, hát hogy képzelik, hogy meg tudunk állni?

Volt igazuk — magamban be kel-

lett ismernem.

Lassan hajnalodott. A hajnal hatalmas robbanás rázkódtatta meg, melyet nagy füst és por követett. A pionerek felrobbantották az autófél-szerű sziklát, mely egész elgátolta az utat. A napkeltevel át kelt az oláh az ósánci szoroson is. Erős rajvonat jött mindenütt a hegyeken. Biztosítva. Utána nem messze egymás mögött rajvonalak jöttek szép rendben. A vezérkar löhátan az uton jött. Ragyogtak a korai fényben. Három automobil ágyú vigyázott rájuk. Ezek az országuton jöttek és mindentelé szórták lövegeiket. A távcsővel mindezt jól láttam az Ördöghércé tetejéről.

Az első puskalövés csak egy óra múlva hangzottak el. Járőrök csatáztak. Az oláh nagyon óvatosan jött.

Maga sem látta, hogy annyira nincs biztosítva a hátár, amint ez valójában volt. Lassan, firkászva jöttek. Ellentállásnál megálltak. Jó darabig pihentek. A csekély ellentállást ágyú és géppuska tüzzel semmisítették meg.

Az első ágyú lövegeket pontban fél hét órákor kapta az Ördöghércé. Akkor aztán kapott eleget. Egy motorágyú csak azt foglalkoztatta. A kislövegek nem voltak veszedelmesek. Sok pedig a bérteletjén levő süppedékes talajban „megdőglött”. Mi nyugodtan voltunk és nem lőtünk. Spórolni kellett és a távolság túl nagy volt. Nem sokáig kellett tünni. A lankás oldalon előrsők tündeztek fel a bokrok között. Ezer lépésre becsültem a távolságot: nem tüzelünk. Nem vettek észre. Jönnek.

Elérnek egy nagy, szép tisztásra. Jó kilövés. Erős golyózáport avizáltak halkan. A támadók meghökkennek, visszavonulnak, de tisztjeik egyes köveknél fekvésre parancsolják őket és lövetik az egész Ördöghércét. — Csak lassan szóratom őket. Pár óráig gyenge tüzelésben nézünk farkas szemet. Municióm fogy. Municióeri és erősítésért egy gyors ordíncot küldök. Nem volt kétséges, hogy az előttünk fekvő, nálunknál tiszser erősebb csapat csak leakarja maroknyi erőnköt kötni addig, míg oldalt, szinten erős csapatok megmásszák a bérceket és oldalba, esetleg hátba kápiák és megsemmisítik a másfélszáz magyar. Husz embert a jobb oldalra irányítok. Szó nélkül mennek, csupán municiót kér mindenik. De honnan? Amott a puskamester kinlódik

cei ütközet. Támadás orosz ágyutüzben egy hegylejtőn lefelé.

Hajnaltól a hadsereg más részeinek Grodeknél történt visszahúzó mozgásának következtében felsőbb parancsra visszavonulás.

Másnap Henriquez hadosztályparancsnok az ezred láttára belesülten kiáltott fel így: „Sapkámat emelem az ezred előtt, melynek támadását tegnap megcsodáltam“.

Szeptember 12—16. között visszavonulási harcok. Szeptember 26-tól október 3-ig Sztropkóban pihenésre rendeltetett az ezred. Itt azonban a muszkagolyónál sokkal ártalmasabb halál, a kolera leleskedett a vitézekre. Rövid 8 nap alatt két tiszt, Orosz Jenő százados és Péntes Gyula zászlós és több, mint 100 főnyi legénység esett a borzalmas ragály áldozatává.

Október 5-én az egész északi harctéren megindult offenzíva keretében előnyomulás Przemysl irányában. Október 12 és november 5. között a nehéz, Blazsevgornye melletti harcok.

Az orosz tömegek feltartóztatása sajnos, nem kevés áldozatot követelt. Hadházy és Büttner századosok és több mint 100 főnyi legénység hősi halálába került. Egyedül október 5-én a sebesültek száma 250 volt.

November 5-én visszavonulás felsőbb parancsra és az orosz ismét körülvárta Przemyslt.

A párpárti front más részén Palsinszky, majd Holownianál eközben Wolff ezredes egy menetzászlóval küzdött hősi elszántsággal és tartóztatta fel a muszkát. A támadás alkalmával Wolff ezredes is megsebesült. Busenlechner főhadnagy és sok derék hajdú életét áldozta. November 5. és 15. között visszavonuló harcok sárban, esőben, nehéz erdei utakon.

A roskóci ütközet (nov. 28.)

Egy csapat szilaj lerdülete a viágháború négy évig tartó naponkénti megújuló harcában nagyobb hatást nem ért el, mint e napon a debreceni bakák vitézsége a roskóci hegy erdei tisztásán. A legmagasabb személyek üdvözlő táviratai eléggé ismeretesek. Itt csak egy muszka fogoly tiszt kijelentését említem: „Mint eszeveszett gyerekek rohantak a katonáink“ — mondta a horihorgas muszka gárdistáknak a parancsnoka, úgy, hogy elbámult katonáink még löni is elfelejtettek.

Eredmény: aránylag nagy veszteségek nélkül az ország ezen részének felszabadítása.

December 12-én a Krakó irányában megindított orosz hengerek Limano-

vánál való megállításával kapcsolatban: előnyomulás a más élelmiszerben szűkölködő Przemysl irányában.

A VII. hadtest rajongásig szeretett parancsnoka József főherceg alatt szinte a lehetetlenséggel határos módon tette meg az ezred honfiai és katonai kötelességét.

Kemény harcok és nagy áldozatok árán eljutott az ezred egészen Jaslóg, hol azonban ismét felsőbb pa-

rancsra fel kellett adni az elért eredményt a nem kedvező hadi helyzetnek megfelelően.

Hóban, fagyban való menetelések, kemény harcok árán 1915 január 25-én megint Sztropkónál állottak a lerongyolódott ruhájú, elcsigázott, de töretlen lelkű 39-esek megfogvatkozott századai.

Az ezredtörténet második részét a 11. oldalon találja az olvasó.

Harctéri emlékeim, amelyek a 39-esekhez fűződnek.

Írta: Dr. Baltazár Dezső.

Közudomású, hogy dr. Baltazár Dezső ref. püspök több ízben felkereste a harcoló 39-est. Sokan visszaemlékeznek még ma is látogatására, melyek az elvadultság hináriából való magas szesz felemelkedésnek voltak örömkönnyes ünnepei. Megkértük a püspököt, hogy a mai emlékünnepek aktualitásával kapcsolatban mondjon el valamit harctéri emlékeiből. A püspök úr harctéri naplója alapján a következő visszaemlékezést bocsátotta rendelkezésünkre.

Háromszor voltam a harctéren 1915. 1917. és 1918. években. Több helyen találkoztam a 39-ik gyalogezreddel és köteleivel. Mindig ott találtam őket, ahol nagy volt a veszély és minden nagy veszély közepette s a legfenyegetőbb helyeken is nyugodtaknak, bátraknak, testben és lélekben magyaroknak találtam őket. Bátorságukkal csak az a végzetlen nagy szeretet mérhető össze, amellyel József főherceg iránt viseltettek és pedig méltán viseltettek, mert a főherceg igazán atyuk volt a katonáinak. Megosztotta velük a fáradságot, a veszélyt és megosztotta a szívét, úgy, hogy mind-egyiknek az egész szívét adta oda.

Néki köszönhetem én is, hogy az 1915 évi harctéri utam alkalmával eljuthattam az első vonalban küzdő 39-esekhez. Nekem az volt a nézetem, hogy ha ezer és ezer jó magyar testvéremet buzdítottam a harctéren induló menetszázadok bucsuztatásakor életüket is feláldozni a hazáért, akkor én nekem is el kell mennem utánuk a halál kapujába, a veszedelmek pokoltorkába. A főhadvezetés nem méltányolta ezt a felfogásomat s nem adott engedélyt a frontra. Ezt én bölcsen elhallgattam. Ő Fensége előtt s az Isten különös kegyelme folytán átjutottam Barabás Samu esperes barátom kíséretében a harctéri csendőr-kordonon s már június 16-án Köttstrachban a strassingeni alpok között ott állottunk József főherceg Ő Fensége előtt. Egyszerű házban volt a szállása. Nem kívül az ágyugolyó járás távolán, hanem belül. — Nagy elismeréssel fogadta és teljesi-

tette abbeli kérésemet, hogy felkeressem a 39-eseket az első vonalban. Ő maga is minden második nap feljárt hozzánk a halál országába. Báró Henneberg brigadérosnak azonnal telefonált Kirchbachba, hogy tegye meg a látogatáshoz az intézkedéseket. — Kirchbachba automobilon mentünk, onnan aztán gyalog. Báró Henneberg brigadéros le akart beszélni az utról egy részt, mert nagyon fáradságos, másrészt mert lövés alatt áll, tehát életveszélyes, 4 és fél órai meredek sziklás, szakadékos utat magunk után hagyva, este fél hét órakor fent voltunk a Slölken szorosban.

Klein László, akkor alezredes, — most tábornok fogadott. Vitéz, rettenthetetlen katoná, ott lakott egy hevenyészett bódében, két kilométerre az ellenség vonala előtt. Könyekkel telt meg mindkettőnk szeme, mikor ott a halál mezején megcsókoltuk egymást. Futóútként terjedt el a hír a vonalban a 39-esek között, hogy itt van a debreceni püspök! Klein László barátom a tartalékok rögtön össze vonta s egy félig-meddig védett helyen meg tartottuk az igazi tábori istentiszteletet.

Barabás Samu esperes imát mondott én beszédet tartottam. Ágyuk dörögése s a felettünk el-el szántó srapszelek és gránátok csikorgása, süvöltése volt az orgona. Az olasz megfigyelő egy szikla tetejéről belátott bennünket; tehát sietni kellett az istentisztelettel. Mikor a himnusz éneklésére került a sor, már akkor az olasz állások megnyitották a puskatüzet s így gyorsan kellett szétoszlani a katonai gyülekezettnek. A legénységtől, tiszteltől s Klein László barátomtól érzékenyen bucsut vettem. Távozóban megkérdeztem a legénységtől, mi a kívánságuk, mert ma este „József apánkkal“ találkozni fogok, s eléje terjesztem kérésüket. Persze a jó magyar alföldi fiúk szalonnát kértek, mert a sült szalonnát a hajdu-

szájában nem pótolja semmi sem.

Tíz óra volt este, mikor Köttstrachba visszaértünk. József főherceg Ő Fensége és 40 főből álló vezérkara már asztalnál ültek s az igen egyszerű vacsora közepén jártak, vagyis a második fogásnál. Én a Fenség oldalán kaptam helyet s előterjesztettem a szalonna iránti kérését a katonáknak. Mosolyogva vette át a kérést és teljesítette is. Nagy eismeréssel dicsérte meg az első vonalban tett látogatásunkat és adott utlevelet a harctér többi részeire. A merre csak jártunk magyar katonáink mindenütt áhitatos tisztelettel és szeretettel beszéltek a Fenséges ur felől, akit én a legnagyobb hadvezérnek tartok, mert a szíve teljes szeretetével vezet. Az ilyen vezér után mennék is tűzbe, halálba, győzlemre, dicsőségre az emberek.

A kedves olvasók engedélyével a következő vasárnapi számban majd folytatom.

Rendkívüli közgyűlés a vármegyeházán.

Hajduböszörmény baruházási programja.

Hajduböszörmény törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtt lauyha érdeklődés mellett negyedórás rendkívüli közgyűlést tartott, melyen dr. Hadházy Zsigmond főispán elnököl.

A közgyűlés első sorban is kimondta, hogy a törvényhatósági terhére alkalmazott tisztviselőket ugyanolyan kedvezményben részesíti, mint amely kedvezményeket a kormány a rendes közigazgatási tisztviselőknél nyújt.

Jövahagyta a közgyűlés Hajduböszörmény azon határozatát, mellyel ötvan ezer dollár kölcsön felvételét mondta ki. Hajduböszörmény a kölcsönt gyalogjáró építésre, telekrendezésre, vízvezető csatornára, hidak építésére, fűtésre, kataszteri felmérés készítésére akarja fordítani. A megyei közgyűlés elfogadta a beruházási programot és azt azonnal felterjesztette a belügyminiszterhez. Hajduböszörmény házhelyrendezési javaslatát egyhangúlag el fogadták, majd a főispán berekesztette a rövid lélekzetű közgyűlést.

Fehér kenyeret 5300
Fél barnát 4500
autóval házhoz szállítok.
Kohn, Simonffy-utca 18.

pár fegyverrel, melybe beleszorult a töltény. Több töltény nem gyuladt be. Volt baj elég. Ordinancom visszajön fáradtan. Csak ennyit mond: „kivártás. Mateigka főhadnagy jön segíteni!“ Ő majd municiót is hoz, mert már lent nincs. Lent a völgyben, úgy feloldalt hátra, élénk lövöldözés.

A hátra kerülés sikerül — gondoltam magamban. Az oldalt levő csapatok bizonyára a tulerő elől — lövész hiányában — kénytelenek visszavonulni. És tényleg. Mateigka főhadnagy százada megérkezik. A főhadnagy tudatja velem, hogy az ellenség elől visszavonulni vagyunk kénytelenek. Nekünk az Ördögbercen ellent kell állanunk, míg az ezred többi része a völgyben elvonul. Hirtelen bemutatom állásom és tudatom, hogy előttünk 600—800 lépésre erős

ellenséges rajvonalak fekszenek, nagyon ritkán lönek. Nyilván megfognak bennünket kerülni. Csupán az ágyuk lövik a bécet, a golyószórók és géppuskák fedezik az ellenség oldaltámadását, kérek tőle erős oldalvédek. A főhadnagy hirtelen intézkedik, mire csapat a jobb oldalon elhelyezkednek, az oláhok már felmásztak. Erős puská lövések jelzik a kellemetlen szituációt. Roham zaj, viaskodás. Az oldalvéd jelenti, hogy utolsó golyóját kilötte. Előlről a lövöldözés élénkül, egy csapáson oda csuszok. Az ellenség mozdul. Lövést parancsolok. Nincs töltény. A legénység kedvetlen, én bosszus vagyok. Hátról szalad lélekszakadva egy ordinanc.

— Azk oláhok az utfelől a köveken másznak fel! — kiáltja.

Tehát hátról is megkerültek. Hátról nincs ott senki, kiáltok. Szétszórt zászlóaljbeliek jönnek. Egy fegyvertelen vérző fejjel bukdácsol, cédulát lobogtat. Kürtösöm érte szalad.

— Visszavonulás Köhalom felé — ennyi áll a levélen.

Térkép nélkül azt se tudtuk, mely irányban van. Nem kellett sokat gondolkodni. Egyetlen ut volt: a köve, erdős lejtő balra. Itt az oláh csapatok a rossz ut miatt erősen késtek. Félkörben mindenütt szólt a fegyver ésgépfegyver. Erős szóráshoz voltunk, de a gyakorlatlan oláh katonaság a lejtőn felállított fegyveréből magasan lött. Ezer szerencse. Veszteségünk aránylag csekély volt és a visszavonulás türethető rendben ment.

A lejáratnál már oláh őrsök tüntek fel az erdőben, de ezek az első lövéstől visszafutottak. A többiek túlvatosan jöttek. Tste már az uton meneltünk Köhalom felé. A civil lakosság, mint veszüldözött menekült előttünk és mellettünk. Az oláh katonaság elhajtotta a havason legelő jószág ezreit Romániába zsákmányának. Este gyújtó gránátokat löttek a tanyákba és a községekbe. Füst és tűz jelezte utjukat. A háború szenvedése ijjesztően világított a vak éjszakában.

Mellettem hozzák Fried hadnagyot, lövés érte a vizmosásban. Egy dühös káplár egy oláh fegyvert szorongat kezében, melyre ez volt vésve: „Budapest, 1912.“

Dr. Eesedi István.

Új iparosok és kereskedők Debrecenben.

A városi elsőfokú közigazgatási hatóság a múlt héten a következő ipar- engedélyeket adta ki:

Grósz Károly és társai férfiszabó, felelős üzletvezető Hepp Péter, Daku Mihály, Nagy József, Szabó Imre, Oláh Mihály és Murvai József egyfogatu bérkocsisok, Kaszás Mihály talyigás, Papp Gábor borjuhasárus, Nagy Kálmán szatócs, özv. Takács Gyuláné női szabó, Olasz Imre cipész, Patermann István kefekötő, Oláh József, Ormós István, Matkó Gábor és Bakó Bertalan egyfogatu bérkocsisok, Kovács Lajos fűszer és csemegekereskedő, Orosz Juliánna Laromfi, zöldség kereskedő, ifj. Eldk Mihályné zöldség és gyümölcskereskedő, Vasas Gusztávné talyigás, Pásti Károly fuvaros, Kupfer Adolf kész férfiruba és textilárú kiskereskedése, Boros Mihály tollkereskedő, Kecskés János, Pataki István, Daku János, Tasi István, Kiss István, ifj. Ecsedi János, Vég Imre és Gulyás István egyfogatu bérkocsisok.

Agyonsújtotta a villamos vezeték.

Budapest, szept. 5. Tegnap este Soroksáron leszakadt a villamos felső vezetéke. A sötétben az uccán járók nem látták a drótot az utas- ten és így történt meg, hogy egy 14 éves gyermek rálépett a vezeték- re, akit az áram halálra súly- tott. Az eset annál feltűnőbb, mert Soroksáron rövid időn belül már- sodszor történt már meg, hogy a leszakadt villamos vezeték árama valakit halálra súlytott.

Amerikai törvény a csokolózás meg- rendszabályozására.

Newyorkból jelentik: Amerikában Maryland a legerkölesőbb állam. Azt viszont nem tudjuk, hogy Euró- pában melyik állam a legerkölesőbb, mert itt tudvalevőleg egyik erkölcsö- sőbb a másiknál.

Maryland sem tudott azonban men- tes maradni a női nem egy kárhoza- tos bűnétől: a nők ott is festeni kez- dik magukat. Nálunk tudvalevőleg csak a csunya arcbőrű és beteges nők festik magukat. Marylandban azon- ban úgy látszik az egészségesek és csókratermettek is rá-rákapnak már erre a bűnre.

Maryland állam tanácsa tehát az állami vegyelemző hivatalban meg- állapította, hogy a női arcfestőszerek főbb-kevése mind egészségre árta- las anyagok, miért is bizottságot küldött ki az arcfestés, továbbá a nő- arccal kapcsolatos csokolózás állami megrendszabályozására.

Olcsóbbodás a kenyér terén.

A kenyerek háhozvaló leszállítása igen nagy költséget jelent. Aki a gyártelepen veszi meg a kenyeret, a termékek költséget megtakarítja és hihetetlen olcsó árban jut kifogástalan jó kenyérhez.

Barna kenyér 4000
Tiszta buzálszabított, teljes házi kenyér 4800
Egész fehér kenyér 5600
K. adunk Korona Kenyergyár telephelyén Vargakert (Mezőgazd. gépgyár mellett.)

141 a Debreceni Újság 141
telefon-száma

A debreceni vásárpénztár e hó 14-én megkezdí működését.

Új rendszer a sertésvásártéren. A tanács előleges intézkedései.

Nagyjelentőségű közigazgatási intézmény létesül Debrecenben a vásárpénztár felállítása által, melynek munkálatai annyira előrehala- dott stádiumban vannak, hogy mű- ködését még e hónapban megkezd- heti.

A vásárpénztár Rt. feladata tud- valevőleg az, hogy a sertésvásártér pénzforgalmát lebonyolítsa s be- szedje és kifizesse a vásárra került összes állatok eladási árát, a fele- ket terhelő díjakat és fuvar költsé- geket és hiteket nyújtson a gaz- dáknak, hízalóknak, állat keres- kedőknek, bizománvosoknak.

A vásárpénztár Rt. igazgatósága most

bejelentette a városi tanácsnak, hogy a pénztár e hó 14-én megtartja az első vásárt

és kérte, hogy a tanács a szükséges előzetes intézkedéseket tegye meg a vásár rendjének és a díjak zavár-

tan beszedésének biztosítására.

A tanács ezzel kapcsolatban fel- levta a pénztárt, hogy a hites alku- szok névjegyzékét az eskü kivételé- és nyilván tartása végett az I. fokú közigazgatási hatósághoz terjessze be. Kimondta a tanács, hogy

a mostani sertésvásár területe a vásárnapokon zárva tartan- dó, nehogy ott zűzvásárt tart- sanak.

A mérések ezentúl a vásárpénztár külső mázsáján bonyolítottak le s a mostani vásártéren felszabaduló egyik hídméretet pedig a város át- adja a szennyvízszűrő telepi gazda- ságnak.

A pénztár a város részére köte- tes beszédni a vásárhelypénzeket, a mérési díjakat, az eddig a vágó- hidon szeletett fogvasztási adókat, a vágóhidon kivetendő forgalmi adó- kat s az összes vágatási illetékeket.

Debrecenben kipusztuló félben van a kétfogatos bérkocsi

A múlt héten az iparhatóság a kö- vetkező ipari jogosítványát törülte:

Déli Istvánné ócskás, Szepesi La- jos fűszer és szatócs, Kupfer Adolf zsidóárus, Kecskés János, Pataki Ist- ván, Kiss István, Gulyás István, Ecsedi János, Vég Imre, Oláh József, Ormó István, Matkó Gábor és Bakó Bertalan kétfogatos bérkocsisok, Me- ző János kalapos, özv. Jakabovics Menyhértné bazárárus, Szabó Imre,

Daku Mihály és Oláh Mihály kétfoga- tos bérkocsisok.

Debrecenben tehát most már 25 két és 75 egyfogatos bérkocsi van. A kétfogatos bérkocsisok legnagyobb része ló helyett gépjárművel — autóval — állanak ki. A szabály- rendelet ugyanis módot ad arra, hogy a kétfogatos bérkocsisok két ló helyett autótaxis tartanak.

Lovával együtt eltemetett ősvitézt találtak Debrecenben

Hun temető az Ondód pusztán.

A városi múzeum tisztviselői az elmúlt hét folyamán fénves ered- ményvel járó ásatásokat végeztek Debrecen határában, az ehesi állo- más közelében fekvő Gál-dűlőben, Molnár Károly gazda tanyája mel- lett. Még a tavasz folyamán vá- lyogvető cigányok akadtak az első sírokra, akik úgy a csontokat, mint azok mellékleteit szokás szerint el- hányták. Toldy Árpád csendőr fő- hadnagynak sikerült néhanv tár- gyat megmenteni és a városi mu- zeumba beszállíttatni, hol azonnal felismerték, hogy a leletek hun- arar temetkezésekből származnak.

Úgy a tulajdonos Molnár Károly bejegyzésével, mint Sesztina Jenő támogatásával Zoltai múzeumigaz- gató és Sőregi segédőr aug. 31-én kezdték meg az ásatásokat. A mind- össze két és fél napig tartó kutatás nagyvonalú leletekkel gazdagí- totta a városi múzeum anyagát.

Összesen 11 sírt tártak fel, me- lyek közül a 3-ikban lovával együtt eltemetett vitézre buk- kantak. Nagy kár, hogy ezt a sírt kifosztva találták. Csak a teljes löcsontváza maradt hábo- ritatlanul. A ló fejénél díszes bronz boglárók feküdtek, me-

lyek a kantár ékességei lehettek. Előkerült a két kengyel és egy va- lószínűleg nyereg alkatrésze, vasból, továbbá a ló fogai között a vas-za- bola.

A többi sírok — melyek között női és gyermek sírok is akadtak szintén értékes mellékletekkel voltak ellátva. A hun-avar sírmezőket jel- lenző öntött bronz szíjivegek, bog- lárók, gyöngvös bronz fülbevalók, egy karperec, számos üveg gyöngy, vascsattok és kősek kerültek nap- fényre. Griffek, leveles indák, állat- viaskodást ábrázoló jelenet ékesí- tik a leleteket, melyekről utjabban megállapították, hogy azokat a hun- nok hozták magukkal ázsiai hazá- jukból. Korábban, Hampei népván- dorklás korról szóló műve alapján szarmata lovas népek kulturáját gvanították bennök.

Egészen ritkaság számba megy az egyik szíjívég díszítése: tigris, vagy oroszlán fele állat hátán egy női alak ül. Felső részén a néző felé fordul és oldalt kitárt két kar- jában csavaros tárgyat tart. Úgy látszik hogy a hazai irodalomban ez a motívum még ismeretlen. Az ondódi népvándorkorosi temető ér- tékes leletei a múzeum tisztviselőit a kutatás folytatására biztatják, annál is inkább, mert ebből a kor- ból csak szőrvényos leletekkel ren- delkezik a múzeum. Molnár Károly gazda a további ásatásokhoz is készséggel adta bejegyzését.

Új építkezések Debrecenben.

A múlt héten Debrecenben a kö- vetkező új építkezések történtek: Deák Ferenc u. 20. sz. alatt két üz- lethelyiség, műhely és fűstölő építé- se. Hüveyes u. 6. sz. alatt új lakóház. dr. Frick József tanár az Erdősoron nyári lakóhelyiség és Reichmann Vil- mos Széchenyi u. 22. sz. telken ame- rikai jégpince építkezés.

Felrobbant a cséplőgép.

Megégett egy ember.

Törökkoppány, szept. 5. Szorosad községben felrobbant az egyik cséplő- gép benzintartóval és lángrobban- tantotta a motor mellett foglalat- osuló Fischer Ignác ruháját. Fi- scher ijedtében rohanni kezdett, mi a lángokat még jobban észlette. Az égő ruhát csak akkor tudták lerántani róla, amikor már alétlan esett össze. Életveszélyes sérülé- ssel a kaposvári kórházba szállították.

Ha pénzének nem ellensége, úgy mielőtt mindenfélre lakberendezési BUTOROKAT beszerzésre, okvetlenül keresse fel a legolcsóbb beszerzési forrást! **LEFROVÍTS** butoráruházát Simonffy- uca 6-ik szám alatt. Köszönet a tejpiaccal szemben

Legolcsóbb búza vetőmagcsávázó üszöggár ellen a

PORZOL

Legjutányosabb beszerzési forrása:

Csanak József K. R. Z. fűszer- és csemegekereskedésben. Telefon 70. Piac-u. 51.

ISKOLAI FIÚ RUHÁT

a legjutányosabb árban vásárolhat

Gerő Ernő

férfi, fiú és gyermekruha nagyáruházában

Piac-u. 69. (Az Ullmann fűszerüzlet mellett.)

Vámospércsi határban

vasuti állomáshoz 2 kilométerre, 11 kat. holdas szőlőtelepen idei természettel, szüretelő edényekkel, valamint a szőlőtelep folytatását képező cca 12 kat. hold szántó eladó, Bővebb felvilágosítást ad esetleg levélbeli megkeresésre is Magyar Gyula főjegyző

Adókedvezmény a szőlőtermelőknek.

A termelő által felhasznált saját termései borfovasztására.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és a Debreceni Kertészeti Egyesület október hó negyedikén megnyitja kertészeti kiállításának keretét már kialakulóban vannak. Örövendesen állapítható meg, hogy a kertgazdaság minden ágánál kiváló termelők fogják termelvényeiket bemutatni s emellett a kísérleti intézmények is tanulságos gyűjteményekkel fogják a kiállítást ismeretterjesztő céllal szolgálalni.

Jelentkezőket, kik termelvényeikkel a kiállításon résztvenni óhajtanak, már csak korlátozott számban fogadhat el a Kamara, mert a szeptember elsejével lejárt jelentkezési határidő leteltéig, csaknem minden

Gyümölcs és borminta vásár a debreceni kertészeti kiállítás keretében.

Október negyedikén nyílik meg.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és a Debreceni Kertészeti Egyesület október hó negyedikén megnyitja kertészeti kiállításának keretét már kialakulóban vannak. Örövendesen állapítható meg, hogy a kertgazdaság minden ágánál kiváló termelők fogják termelvényeiket bemutatni s emellett a kísérleti intézmények is tanulságos gyűjteményekkel fogják a kiállítást ismeretterjesztő céllal szolgálalni.

Jelentkezőket, kik termelvényeikkel a kiállításon résztvenni óhajtanak, már csak korlátozott számban fogadhat el a Kamara, mert a szeptember elsejével lejárt jelentkezési határidő leteltéig, csaknem minden

rendelkezésre álló hely lefoglaltott.

Ugyancsak serényen folynak a kiállítással kapcsolatban rendezendő gyümölcs és borminta vásár előkészületei s igen kívánatos volna hogy a Tiszántúli bormelők ezen minél nagyobb számban vegyenek részt, mert e révén nyílik lehetőség arra, hogy a kereslet Lorainkat megismerje s a jövőben elhelyezkedésük a piacon kedvezőbb legyen.

A kiállítás keretében helyt nyervek a kertészet körében felhasznált anyagok és a szükséges eszközök, gépek is, úgyhogy a szemlélő minden irányban teljes tájékoztatást nyerhet majd.

Sok kis gyermek hal meg orvosi segély nélkül Debrecenben.

A gondatlan szülőket bünteti a kihágási bíróság.

Az utóbbi időben több feljelentés érkezett a hatósághoz, sok hét éven aluli elhalt gyermeket hozzátartozói nem részesítették orvosi segélyben a betegségben, mely a halált okozta. Így a kisdad anélkül halt meg, hogy az orvos még életben láthatta volna. Érdekes különben, hogy a feljelentettek nagyobb része cseléd.

A hatóság ilyen esetekben mindig megvizsgálja a haláleset körülményeit. Egy olyan hatósági vizsgálaton a szülő, aki 21 éves férj nélküli szobalány, azzal védekezett, hogy két he-

tes gyermekének előzőleg semmi baja nem volt, amikor egyszerre görcsöket kapott és azonnal meghalt. Nem volt ideje vele orvoshoz menni. A kihágási bíró „gyermekének halálközeli betegsége miatt orvosi segélyben nem részesítése s így törvénybe ütköző kihágás miatt” 50 ezer koronára, behajthatatlanság esetén pedig egy napi elzárásra ítélte.

Nagy kár, hogy az elavult törvény az ilyen eseteket csak kihágásnak minősíti és nem lehet súlyosabb büntetéssel sújtani.

Ivóvíz és csatornázás hiánya miatt a telepeket állandóan tifusz járvány fenyegeti.

Dr. Tüdös Kálmán tiszti főorvos jelentése a közigazgatási bizottság előtt.

Dr. Tüdös Kálmán tiszti főorvos a közigazgatási bizottság tegnapi ülésén a következő jelentést terjesztette elő.

A közegészségügyi viszonyok augusztus hónap kedvezők voltak, a mennyiben a születések magas száma mellett halálozás aránylag nem volt sok s így a természetes szaporodás 100-ra ment. Azonban mutatkoztak olyan jelenségek, melyek ezt a kedvező képet elhomályosítják.

Igy a hasibagymáz szaporodásnak indult s várható, hogy ezután még inkább szaporodni fognak, mert az előfeltételek hozzá még mindig megvannak.

Ezek pedig a kertések és telepek rendezetlen volta, a jó ivóvíz és csatornázás hiánya.

E hónapban összesen 28 tifusz megbetegedés fordult elő, melyek közül a belvárosra 12, míg a csekélyebb népességű községekre 13, a mezőségre pedig 3 esett. Hasonló arány áll fenn már évek óta. Hovatovább egető szűk sűrűnek mutatkozik.

A helyeknek ahigiénia követelményeinek megfelelő rendezésel.

A többi fertőző betegségek közül előfordult vörhály 7, roncsló toroklobb 1, kanyaró 15, szamarhurut 13, gyermekágyi láz 3 esetben. Halállal végződött 1 vörheny, 2 roncsló toroklobb 2 tifusz és 3 gyermekágyi láz megbetegedés.

A köztisztaság a belvárosban javult. A parkírozás hatása szépen mutatkozik, a főbb utvonalak öntözése is kielégítő. A mellék utcákon még mindig nagy a por, szükséges, hogy mint

a háború előtt volt, gyümölcsöt csak túllisztoztatva beborítva lehessen csak árulni.

A vízvezeték víza többször zavaros volt, de fertőző csirákat nem tartalmazott.

Született összesen 128 fiú és 140 lány meghalt 93 férfi és 74 nő. Házasságra lépett 68 pár, ezek között ref. 23, rsáth. 3 g. kath. 1, izr. 9, vegyes valamennyi 27.

A bizottság a főorvos jelentésének tudomásul vétele után javaslatot fogadott el, melyben felhívja a tanács figyelmét a kertések és telepek sok kívánni valót hátrahagyó közegészségügyi viszonyaira és sürgeti a községeknek jó ivóvízzel és más közművekkel való ellátását.

Dr. Fejér Ferenc szerint szaporítani kellene az utcákon a szemégyűjtő ládákat.

Dr. Magoss György polgármester bejelenti, hogy ez irányban már folyamatosan vannak a munkálatok.

Ujdonságok.

Vasárnapi istentiszteletok. A református templomban: Nagytömbben dél előtt fél 9 órakor ünneplés katonai istentisztelet, prédikál dr. Baltazár Dezső püspök, délután 11 órakor ifi. Csányk Benjámin, délután 5 órakor ifi. Csányk Benjámin. Kossuth utcai templomban délután 10 órakor prédikál Kolozsváry Kiss László, délután 5 órakor Perpeth Ferenc, Arpádtéri templomban délután 10 órakor prédikál Papp Imre, délután 3 órakor Peleskei Sándor Ispoltávi templomban délután 10 órakor prédikál Baja Mihály, délután 3 órakor Takács György, Homokkerti imaházban délután 10 órakor prédikál Molnár Ferenc, Szentgyörgyben délután 10 órakor prédikál Seres Béla, Nyilas telepen délután 3 órakor prédikál Halász András, Tanvákon: Ondód, Vedres-dűlő Kovács János, Bánkon theológus, Kossólyszegen: Urav Sándor.

A róm. kath. templomban: A szokott időben szentmisek, nagymise fél 10 órakor, amely után prédikál Kovács Sándor káplán. Egész napon szentségimádás, az esti szentségbetételei szentbeszédet mond Palóczy János káplán — Kedden, Kisasszonynapra, szentmise mint vasárnap, a feltizes nagymise után dr. Lakatos Sándor moni szentbeszédet. Délután fél 4-kor szentolvasó és litánia.

Az év templomban az istentiszteletet fél 6-án vasárnap katonai felkérésre kivételesen nem 10, hanem délután fél 9 órakor Farkas György lelkész tartja.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap a. u. fél 4 órakor Ispoltávi-telepen 9. sz. a tartatik. Ugyanott 5-től felnőtteknek biblia óra.

Tankönyvek, új és használt állapotban az összes fiú- és leányiskolák részére beszerezhetők Harmathy-nál Fűvészkeret uca 14. Ugyanott használt tankönyveit értékesítheti.

Zoro—Huru is azt állja: Legjobb az Albert könyhája.

Fényképezőgépek és fotófilmek leg nagyobb választékban Berzék műtermében Ferenc József-ut 38 Lemes eladás darabonként is.

Ablakok minden nagyságban gyári árban kaphatók Blattner ablakgyár Szív-utca 14. szám.

Zoro—Huru is azt állja: Legjobb az Albert könyhája.

A Nagy Lajos iroda hirdetése.

Vasutasok! Házvezők!

Homokkerti, Oláh Károly-utca 14. számú ház tulajdonosa Cseh-szlovákia-ban lakván, házat eladja a legelső jelentkezőnek 60 millió K.-ért

Magában foglal az épület 5 rendbeli lakást. S ukaturos, padlós szobák, Villanyvilágítás, Nagy udvar.

A Nagyerdőn, a nagyerdei parkban, tehát csoda szép helyen levő Vilmos Császár-körút 4. számú ház 5 szobás uri lakással, parkkal, több mint egy kat. hold kerttel, beköltöhető lakással eladó.

Csapó-ucca 79. számú ház

(a patika mellett). E házban van a Nagy Sándor-féle vendéglő. Rögtön átvehető és beköltözhető. Az eladás sürgős! Potomár!

Csoda olcsó! 48 millió korona!

Családi okok miatt, a vágóhid, villamoshoz néhány perenyire, a Dévai-ucca 11. számú ház!

Fűszszerűzet, italmérés, trafik! Kétszobás lakás, veranda, konyha, kamara, fűskamara, 2 kut, sertésöl, baromfiöl, 421 négyzetöl szőlő, gyümölcsös, konyhakert, Stukaturos padlós szobák. Rögtön átvehető és beköltözhető! Lakó nincs! — Az egész mindenség most 48 millióért megkapható! Az üzlettel és az összes üzleti berendezésekkel együtt! Alku nincs!

A Dévai-ucca az Ooossy-utca-ból nyíló Kovács-ucca folytatása.

Nézzék meg a Tócskerten, Méhes-ucca 13. számú kis családi házat is itt is van gyümölcsös és konyhakert 300 négyzetöl. Rögtön beköltözhető, akónincs Est ma — hirtelen közbejött családi körülmények miatt — megkaphatják 40 millió koronáért!

Rendházak eladása felett is a Nagy Lajos Ingatlanforgalmi Iroda rendelkezik. — Veres-ucca 9. szám. — Ott követhet meg azok vételi foglyulete, ott teendők le a foglalók is.

Kitűnő férfi fehérművek Frank Edénél

Ha lakását át akarja adni, ha lakását gyorsan és jól akarja értékesíteni, bizza meg annak átadásával, értékesítésével, a 25 év óta fenálló Nagy Lajos rodát. — Iroda: Veres-ucca 9. szám.

Átadó kétszobás udvari földszintes lakás a Hatvan-ucca elején modern házban.

Van hozzá nagy konyha, pince, fűskamara, elkülönített padlás. — Villanyvilágítás, víz bevezetve.

Bővebb felvilágosítás csak személyesen nyerhető a Nagy Lajos irodában, Veres-ucca 9. szám alatt.

Kiváló finom Rizling bor

1 liter

12.000 K.

Albert Belvárosi éttermeiben

A mai 39-es ünnepély.

A nagyerdei emlékmű leleplezése. — Délben diszebéd a Bikában. Magas vendégek Debrecenben.

József főherceget tegnap este lelkes tüntetéssel fogadta Debrecen közönsége.

Tegnap délelőtt zászlódíszbe öltözött Debrecen a szél és jélt, hogy Debrecen város nagy ünnepe van s ezen az ünnepen nagy vendégei.

A világháberuban sok dicsőséggel harcolt hadseregünk egyik legbábrósabb ezrede a debreceni harminckilencedik gyalogezred volt, melynek hétezer név halott hőse emlékének áldoz ma a kegyelet. Az ünnepre lejtött József főherceg is, aki számtalan vészben, dicsőségben vezérelte a fiainkat.

József főherceg tegnap este fél 7 órakor érkezett autóján a város sorompóijához, ahol egy küldöttség élén dr. Hadházy Zsigmond főispán várta. A sorompóhoz érve az autó megállt kiszállt belőle József főherceg dr. Hadházy Zsigmond főispán előré lépve üdvözölte a főherceget, aki válaszában köszönetet mondott a szíves fogadtatásért, hangsúlyozva, hogy örömmel jött Debrecenbe, ahova a vitéz 39-esek révén is szoros és bőséges kapcsolat fűzi.

Ezután a város ötos fogadta a József főherceget a főispánjal s követve a főherceget és a fogadó küldöttség fogatai és autói a városháza elé hajtott. A városháza környékét már 6 óra tájban nagy sokaság lepte el s mire 7 óra előtt már perccel József főherceg ide érkezett az egész teret ellepte a kíváncsiak serege.

Mikor a Kistemplomnál feltűnt a város fogata a nagy tömeg ajkáról hatalmas éljen-zés roppant el.

A kocsi a városháza előtt állott meg, ahol már várta a magas vendéget a városi tanács a kocsiból kiszállt főherceg a városi tanács csoportja felé lépett. Itt dr. Magoss György polgármester üdvözölte a főherceget.

— Királyi fennség — mondotta a polgármester — debrecen sz. kir. város közönsége nevében mély tisztelettel, igaz szeretettel és bnsz. örömmel üdvözölöm városunkba érkezése alkalmával. Abban a hitben, hogy

fennsége városunkat magas látogatásával kitünteti méltóztatott, annak a rokonszenvnek, jóindulatának és megbecsülésének megnyilatkozását látom, amelyet városunk iránt érez.

Mikor a kitüntetésért mély hálával köszönetet mondok, egyúttal kérem, hogy azt a jó indulatot megtartani kegyelmed, így Eguttal tiszta szívből kívánom, hogy itt tartózkodása kellemes legyen, Isten hozta, Isten áldja meg fennségeidet.

A polgármester szavait hatalmas éljen-köszönettel majd József főherceg válaszolt: — Fogadja melge, bőséges köszönetemet üdvözléért. Engem régi kötelek hoztak ide a ragaszkodásnak és igaz szeretetnek azon kötelekkel amelyek a paterén, pokolba és tüzbe fűzöttek Haidu vármegye fiait én közttem. A háboruban szinte mindig ottam küldöttek Haidu vármegye fiait Láttam őket dicsőségben küzdeni és hőiesen meghalni. Mondom, a szeretet hozott ide és magyar szívem melegevel kívánom, hogy a jó Isten áldja meg Debrecen várost és Haiduvármegyéjét és adja, hogy bekövetkezzék a dicsőséges nap, mikor itt ismét Magyarországra közepén lehettünk!

Ura felugrott az éljenzés. Ekkor a polgármester egyenként bemutatta a városi tanács tagjait. A főherceg néhány percnél időzött után az ötos fogatba szállott és a Piacon uccán sorfalat álló tömeg folytonos éljen rivalgása között a vármegyházára hajtatott, hol az egész estét és éjszakát töltötte.

A ma befolyó nagyvárasi emlékműnépelt Istentiszteletek vezeték be.

Reggel 7 óra 10 perctől 7 óra 40 percig csendes mise lesz a róm. kath. templomban mélyen megjelenik József főherceg is. Onnan visszatér a vármegyházára, hol a főispán szűk körű reggelit ad. Ezután a magas vendégek kocsiába szállnak s a ref. Nagytemplomban 8 óra 30 perckor kezdődő Istentiszteletre haitanak. Ugyanez időpontban az ág. ev. gör. kath. és izr. templomban is Istentiszteletek kezdődnek. A fő Istentisztelet a Nagytemplomban lesz hol dr. Baltazar Dezső püspök mond beszédet. Az Istentiszteletek 9 óra 15 perckor kezdődnek, mikor is József főherceg visszahajtatja a vármegyházára s részt vesz a főispán által adandó villásreggelin. A főherceg és kísérete, valamint a hozzá csatlakozó vendégek 9 óra 50 perckor ismét kocsiába szállnak és kivonulnak az emlékműhöz a Nevedőre.

A 10 óra 15 perckor kezdődő emlékműnépeltv sorrendje a következő:

Az ünnepség sorrendje a következő:

1. Istentisztelet a különböző vallásfelekezetek templomaiban fél 9-től negyed 10-ig. Fő Istentisztelet a Nagytemplomban.
2. Kivonulás az Emlékműhöz (Nagy erdő bejárata).
3. Magas katonai és polgári személyek fogadtatása az Emlékműnél.
4. Az Emlékmű leleplezése 10 órakor.
5. József kir. herceg öfensége ünnepi beszéde.
6. Alkalmi költemény, irta és előadja Vályi Nagy Géza költő, százados.
7. Vályi Nagy Frigyes ezredes az Emlékműben elhelyezi a hősi halottak névsorát.
8. Himnusz, katonai tisztelgés.
9. Az Emlékmű megköszoruzása sorrend szerint.
10. Az Emlékmű-bizottság elnöke besztecebányai Klein László ny. tábornok átadja az Emlékművet Debrecen sz. kir. város közönségének.
11. Debrecen sz. kir. város közönsége nevében dr. Magoss György polgármester átveszi az Emlékművet.

12. Szózat.
13. Disz. elvonulás, melyhez a volt 39-esek csatlakoznak.
14. Diszebéd az Arany Bika nagytermében.

A volt bajtársak polgári ruhában jelennek meg, kivéve azokat a volt tartalékos tiszteket, akiknek a régi egyenruha viselésére engedélyük van (Engedély kivánság szerint nyerhető Debrecen, alispáni hivatalban).

Hartéri kitüntetések a polgári ruhában viselendők.

Ugy a vidéki, mint a debreceni bajtársak az ünnepség napján, vasárnap reggel 8 órakor a Kollégium udvarán gyülekeznek.

Diszebédet teríték ára 75.000 K, melyre jegyigények vidéken a csoport megbízottaknál, Debrecenben pedig a főispáni titkárnál személyesen jelentendők be aug. 31., szept. 3-ig d. e. 9—12-ig.

Az Emlékmű javára 5000 K-ért gomblyukban viselendő mű-margaréta virágot árusítunk, melyek vásárolhatók az ünnepség napján a város területén mindenütt.

A 39-es bajtársak hős küzdőtársaik kezeletéből száz 39-es hadi özvegyet megvendégszolgálnak.

Az ünnepély színhelyét tekintettel a várható óriási tömegre kordon veszi körül, melyen belül csak igazolvánnyal lehet jutni. A küldöttségeket a kordonon belül a rendezőség fogja bevezetni.

Fáklyás szertandó József főherceg tiszteletére.

Este 8 óra tájban a vasutasok zenekarával az élőkön a debreceni csapokészek lampionos felvonulást rendeztek a város fő utcain, óriási ember-tömeg részvételével a főherceg tiszteletére.

A hatalmas fáklyás menet zeneszóval vonult végig a Pia uccán és a Vármegyháza épülete előtt állapodott meg. József főherceg oldalán Hadházy Zsigmond főispánnal megjelent a magyvári balkonján. Hatalmas éljenzéssel fogadta az ezrekre menő közönség.

A városi dalgylet adott ezután szertandót a főherceg tiszteletére, mely láthatólag kellemes hatást váltott ki a főhercegnél. A gyönyörű akkor dek elhangzása után József főherceg harsogó éljenzés közben vissza vonult lakosztályába.

Megérkezett tegnap este a budapesti gyorsvonattal vitéz Nagy Pál gyalogsági tábornok, a honvédség főparancsnoka, akit az állomáson a 39-es bajtársak élén Lukács Zsigmond alezredesal üdvözölt meleg szavakkal.

Halálozás. Szomorodott szívvel, Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy **felejtetetlen jó édes anyánk, nagymamánk, nagynénénk, szörnyök s áldott emlékü jó rokonunk öv. Hadházi Gáboron sz. Farkas Sára** életének 82-ik, özvegységnek 25 ik évében hosszas szenvedés után f. hó 4-én csendesen elhunyt. Kedves halottunk földi részletei szeptember hó hatodikán, vasárnap délután fél 3 órakor fogjuk Mester-utca 40. számú gyászháztól a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a Péterfia-utcai temetőben nyugalomra helyezni. Debrecen, 1925. szept. hó 5. Áldás és béke joraira! Bánatos gyermekei: Gábor, József nejevel és gyermekeivel és Sárka, Unokái, unokahugai, sógora és sógorónéi, valamint közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Dankó J. váll. rendezti.

Zoro—Huru is azt állja: Legjobb az Alhert konvójaja.

Szüreti mulatság reggelig a Korona dísztermében Csapó-utca 17. (színház átjáró) ma vasárnap este.

Dr. Horvát Katalin gyermekorvos rendelését megkezdte Batthyányi utca 1. szám, telefon 183.

Zongoraproktatást elvállal kezdőknek Faladoknak, legújabb módszer szerint, okleveles zenetanárnő. Horváth Magda, Király-utca 5. I em.

Szózat község előjáróságától.

192—1925.

Hirdetmény.

Hajduszóvat község tulajdonát képező aszerp és téglagyár a hozzá tartozó 16 hold tagbirtokkal együtt f. évi szept. 20-án d. e. 10 órakor Hajduszóvat község házájánál nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

Árverési feltételek a hajduszóvati főjegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Hajduszóvat, 1925 szept. 3.

Előjárósága.

Pénze után legmagasabb kamatot fizeti ma a Nagy Lajos Áru- és Ingatlanforgalmi Vállalat Debreczen.

Központi iroda: Veres-utca 9. szám. Alapított 1900-ban. Legkisebb összeg, melyet fölvesz 1 millió K. Kamat havonként előre fizetve! Fölvétel minden nap!

Bővebb felvilágosítást nyújthatnak a Nagy Lajos Áru- és Ingatlanforgalmi Vállalat puritan becületességéről és tisztességéről a következők, kiknek már volt kölcsönpénzük a Nagy Lajos Áru- és Ingatlanforgalmi Vállalatnál elhelyezve:

Bálint András csendőr th.	Baumann Luiza Szent Anna-u. 11
Beóthy Bálint földbirtokos Szent-anna-utca 58.	Buray Mihály gazdálkodó Faragó u. ca 20.
Bernáth Ferencé Meliusz-ér 15.	ösv. Csontos László Bujdosó-u. 6.
Csizmadia Lajos Appafy-utca 29.	Daróczy András Fűvészker-tu, 3.
Csordás István Bercsényi-u. 81.	Gilffy Ferenc kir. tanfelügyelő, stb. stb.
Dávid Gergely Szent Anna-u. 36.	

ELŐZETES JELENTÉS!

A Nagy Lajos Áru és Ingatlanforgalmi Vállalat összes vállalatait és központi irodáját összpontosítja és azokat ez év november 1. napjától kezdve Maróthy György utca 9. és Könyök-utca 11. számok alatti saját házaiban helyezi elő. November 1-től kezdve tehát ott lesz együtt az ingatlanforgalmi, lakásokat, bérletekértkövetítő vállalat, Gépipró. másoló s. szorosító vállalat, Gépipróiskola, Házasságközvetítő Intézet. És a sajátüzemű hentesárugyár, valamint hentesáru csamegeüzlet is.

(A Maróthy György utca a Rákóczi-utcából nyílik be, folytatása az Egymalom utcának.)

Gazdálkodók! Házvevők!

Nagyon szép ház Alkalmivétel. Hatalmas nagy telekkel.

A néhai Csurka István igazgató ur hagyatékához tartozó

11 ablakos utcafrontu Paosirta-ucca 49. számú sarokház, az iskola mellett — vagyonomozgatás miatt sürgősen eladó!

At lesz adva a vevőnek 30 napon belül beköltözhetésre

az uccal 3 szobás lakás, a következő mellékhelyiségekkel

Előszoba, konyha, speiz, belső angol-klozett, 2 kamara, góré, pincék, seetésól, baromfiól, istálló, nagy konyhakerti, szőlő és gyümölcsös. Villany, víz, csatorna bevezetve.

Komoly vevők igyekezzenek rögtön megtekinteni ezt a házat, amíg nem késő!

Az örökösök ott laknak az utcai lakásban, velük lehet megalkudni.

Nagyon természetes, hogy ezen ház eladása felett is a negyedszázad óta fenálló Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Vállalat rendelkezik — előveteli joggal. Így tehát egyedül csak ott köthető meg a vételi jogügylet a Veres ucca 9, szám alatti irodában.

Az EME pailagi csoportja hétfőn a hó 7-én este 8 órakor tartja a havi barátságos tagösszejövetelét az Angol királyi fűszer termében. Minden bajtárs és bajtársnő jöjjön el. Pontos megjelenést kér az előlétek.

Schall János tánciskolájában a Korona dísztermében Csapó utca 17. (színházjárási) az új tanfolyam Ipari és kereskedő ifjak részére 7-én. Diák tanuló ifjak részére 12-én veszi kezdetét. Tandíj 120 000 korona.

Legjobb ez Albert konyhája.

Zoro—Huru is azt állja:

AHódy Károly tánciskolájában az 65zi tanfolyam szeptember tizenkettedikén kezdődik. Beiratások Péterfia-utca 2 szám.

Zoro—Huru is azt állja:

Legjobb az Albert konyhája.

Hallatlan olcsó fényképek! 6 drb. levelezőlap 60 ezer korona, 3 drb. igazolványoskép 30 ezer korona. Papdi István fényképezőműv. Piac-u. 9. Vasárnap egész nap nyitva.

Színház.

A Csokonai-színház műsora:

Vasárnap délután: Postás Katka operett.

Vasárnap este: Marica grófnő, op.

Hétfőn: Lőcsei fehér asszony

Kedden: Árváska, operett.

Lőcsei fehérasszony.

Megnyitó díszelőadás.

A nézőtérben fölgyultak a csillárok s falalak között végig hullámoztak az induló ütemes akkordjai. A színpad mögött megindult az élet; a játék. A posztokat ezúttal kemény-akaratu kuruz generálisok, nagy asszonyok, kinek szíve szakad meg fájdalomában, parókás labancvezérek s lázas véra szép asszonyok, kinek párba hullott a feje, és nótázó szegény legények foglalták el, megannyi szépséges emlékei a színpadon magyar múltnak.

Kardoss Géza a Csokonai színház megnyitására kivételül ünneplésére összehívta Debrecen mai nagy ünnepe alkalmából a 39-es hősök emlékének is akart áldozni. A történelmi múlt utvonalaán végig húzó egyazon örök magyar szenvedések kapcsolata által vitte vissza ünnepi hangulatunkat egy másik korba, mikor szintén hősek gyászoltak és ünnepltek mindenfele a hazában.

Mindenki ismeri Jókai regényének szépségét, de mindenki ismeri a regény dramatisztikájának fogatóközpontjait is. Amit kiláthat a művész intenzív erejével sajátolni a darabból, azt az együttes megkísérelte kihozni. Az előadás központjában mindvégig Halassy Mariska, a lőcsei fehér asszony állott. Szűzszívi erővel játszott meg az egyensúlyozatlan lelki, a szerelem s a vérpad végeteivel játszó nőt, akinek tombolása és vergődése hol démonias, hol megalázkodott. A közönség melázen ünneplte viszontlátott kedvencét. Andrassy Miklós szerepében Bársony Aladár mutatkozott be. A hazájért Istent megtagadó, szilaj, átkozódó Petur bános magyar szívetest erőteljesen, karakterisztikusan ábrázolta. Ha a hangtelem lelki viharokban is így tud kifejezni, mint most, szerepköre az övében jó kezében lesz. Nagy meglepetés volt Timár Kató, aki nem reá szabott szerepében is kifogástalan drámaizációt érzékelte.

Turóczy Gyula különösen az utolsó felvonásban találta meg magát. László Gyula lőcsei főbírája tökéletes illuziót keltett. Csapó Mária tragikus Serédy Zsófiája nagyon szép volt. Kiváló volt Csolnaky és Rajz Ferenc. A karszemélyzetet leginkább meglátszott az elfogódott mozgás.

A darabot Bársony rendezte, Gondos figyalmes munkája jó biztatás a jövőre. A zenekart Müller Mátyás dirigálta.

Két operettben mutatkozik be ma vasárnap a Csokonai színház énekes személyzete.

Mérsékelt helyárakkal délután 3 és fél órai kezdettel a nagyvárúri mulatságos Postás Katka kerül színpadra a címszerepben Szömörkényi Fran-

Az újpesti Friedlander megnevezte büntársait.

Beismerő vallomása alapján kiderül a hamis millió-sok gyártásainak rejtélye.

A debreceni központi vizsgáló bíróságon szombaton a befejezés stádiumáig jutott el a milliós bankjegyhamisítás ügyében a vizsgálat. Hétfőn ugyanis már a budapesti bíróság, amely eddig is párhuzamosan a debrecenivel nyomozott a hamis millió-sok gyártásának kézrekerítése után, veszi kezébe a nyomozást. A másfél hetes debreceni nyomozás során összegyűjtött egész halom akta csomót, amely a felvett jegyzőkönyveket és a bűnjeleket tartalmazza tegnap összehasonlították Budapestre szállítás végett.

Ugyancsak tegnap délelőtt hallgatta ki dr. Takó Ferenc vizsgálóbíró Friedlander Lipót Frigyes, aki tegnap a késő esti órákban vallomásra jelentkezett azzal, hogy a rabbit a su lyas vad alól tisztázni akarja.

Pénteken a vizsgáló bíró az idő előrehaladására való tekintettel nem hallgatta ki az újpesti Friedlandert szombaton azonban egész délelőtt zártajtók megét folyt a kihallgatása dr. Takó Ferenc vizsgálóbíró szobájában.

Két budapesti detektív azonban, akik még Debrecenben tartózkodtak, a vallomásra jelentkezett újpesti Friedlandert röviden kihallgatták és ekkor Friedlander megítette beismerő vallomását s egészen új neveket dobott bele a bankjegyhamisítási ügybe. Az egyik fővárosi detektív a beismerő vallomás alapján azonnal vonatra ült és szombaton reggel Budapestre érkezett. A budapesti főkapitányság a detektív jelentésében megjelölt nyomon nagy arányú nyomozást indított meg. Már is megállapí-

tották azt, hogy a Friedlander Lipót által megnevezett egyén,

aki állítólag az 500 hamisított millióst nek átadta, olyan személy, akinek már volt dolga a rendőrséggel, rovvott multu egyén.

Megállapították azt is, hogy az utóbbidőben hol lakott, most azonban minem bejelentett lakása. Mind a mellett értesülésünk szerint a budapesti rendőrség hatalmas erőfeszítéseket, melyet a hamisító társaság leleplezésében kifejt örökön belül meglesz az eredménye

a hamisító műhelyt elfogni a hamisító banda összes tagjait és lefoglalni a pénzhamisító szerzőmokat. A budapesti főkapitányságon kétségtelennek tartják, hogy vasárnapra már a pénzhamisítás ügye minden részletében tisztázva lesz.

Dr. Preinesberger Jenő táblabíró, debreceni vizsgálóbírószék vezetője egyes pesti lapok támadó cikkeire vonatkozólag kijelentette, hogy ő nem tartóztatott le semmiféle papot, vagy csodarabbit, neki az egészen mellékes egy a gonoszavó pap-e, vagy csavargó, ő a gonoszavókat tartóztatata le, nem pedig csodarabbit. Különben is alig akart hinni a fülienek, amikor a nyomozás során a személyi adatok felvétele alkalmával a csoda bi bevallotta a hosszas huzódás után, hogy összesen 4 elami iskolai végzettsége van.

A szombati kihallgatásról mivel zárt ajtók mögött történt, nem szivárgott ki semmi. Friedlander bővebben ismételte azt, amit a detektívnek mondott.

ciska az új énekesnővel. Szigeti Jenő a debreceniek éveken át kedvence Csillag patikás szerepében fogja megkacagtatni a közönséget nagyszerű partnere Halassinéval.

Kristóf Ferenc fiatal bonvivant a lédoktor pompás szerepében fog hódítani. Az előadás érdekében kisebb szerepeket játszanak még a budapestiek kedvence tánc komikus Tamás Benő és az új buffó Endrődy Miklós.

Timár Ila a visszahódított prima-donna és Antók Ferenc az új énekes bonvivant az este 8 órakor színre kerülő sláger operette Marica grófnőben lépnek a közönség elé. Mint hírlak a kedvence primadonnát tisztelő fényes ovatófókban készülnek részesteni visszatérni alkalmából.

A lőcsei fehér asszony Jókai Mór nagyhatású történelmi színműve, hétfőn kerül megismételésre ezúttal is Halassy Mariskával a címszerepben. A többi szerep is az első előadásán oly nagy sikert aratott szereplők kezében marad.

Kacagó-est lesz kedden este a Csokonai színházban; ekkor mutatkozik be Tamás Benő az országos híru tánccos comicus, a kiválóan mulatságos Árváska operette kacagató Lajos szerepében, melyben a fővárosi lapok szerint méltó riválisa Rátkainak. A címszerepét Timár Ila játsza itt először, aki Budapestben is óriási sikert ért el ezen alakításával.

MOZGÓ SZÍNHÁZAK:

„Meteorban” kedden „Baldogasz-szony napján”, Mister senki” Harry Piel-el a főszerepben Előadások 7 óráig.

Vígshírház: Két sláger egy előadásban! Chaplinnal a főszerepben. Grand Hotel Muesz vigjáték hat felvonásban és Kisértetek éjszakája (Kis szeleburdi). Furesa történet hat felv. Dorothy Gischel.

Uránia: Zoro és Huruval Szökjünk meg tanár ur! vigjáték hat felvonásban. Kísérők: Buszter és Luszer Nyilóka herceg 2-2 felvonásos burleszk.

A Nagy Lajos Iroda házasságközvetítő osztályának

házassági hirdetései

helyszűke miatt — lapunk f. hó 13-iki

jövő vasárnapi számában jelennek meg.

Boldogkörtben
Egyetkert utca 24. sz. alatt levő gyümölcsös olcsón eladó. Értekezni lehet Cegléd-utca 14. Kiss Gyula. 1105

Olcsón eladó
egy vaskonyha 2 szárnyas pince vagy kamara ajtók és egy szabadon futó kerékpár. Olajutó 84. 1102

Ablak
2 drb. új befelényilő spalettával, üvegezve eladó. Kar-utca 22.

Szüretelő
Kádak, kisebb hordók, gutton, lihó, borzsák, eladók Kar-utca 22.

Honvéd-utca
7. számú ház beköltözhető lakással eladó. 1000

Motorkerékpár
és egy mosógép eladók. Vigkedvü Mihály-utca 10. szám. 1089

Eladó
vagy kiadó Vargakertben két szoba, konyha spejz, külön udvarral. Értekezni: Vargakert, Kerti-utca 3. Szabó Lajos. 1083

Mérlegek
használt, súlyok hitelesítve, kerekés kávé őrölő olcsón eladó. Miklós utca 18. 1026

Karikahajós
varógép eladó. Értekezni 12-6-ig Kölcsey-u. 16. szám. 1072

Csipesztörök
szobacloset, harmincötös cipők jutányosan eladók. Vitrin vennék Arany János 20 1070

Acumulátor
eladó. Ebonit szekrényben, 6 cella, 12 Wolf 33 amperóra autó vagy hávilágításra alkalmas vill hőréllel és töltő ellenállással Budapesti Ézsias-utca 8. sz. Homokkert. 1063

Gyümölcsönek
vagy gyártelepnek alkalmas 4 hold Tóglás-körben eladó. Értekezés dr. Csáthy ügyvédrel, Deák Ferenc-utca 9. szám. 1167

Tenqeri göré
5 méteres cseréppel fedve olcsón eladó. Bocskai tér 7. sz. 1174

Családi ház
eladó beköltözhető, lakó nines. Kinizsi-utca utca 20. 983

Eladó
jutányos árért jó karban levő Singer varrógép Timár-utca 5. 991

Eladó
10 hold föld tanyával, harminc millióval megvehető. Hunyadi-u. 15. 939

Fejős
kecske fiával eladó Ló-útca 2. 1000

Eladó
őcska téglá, ajtó ablak Pereces-u 3. 1006

10 mázsa
anya széna, ugyananyvi sarju eladó Nemzetőr-utca 3. advarban Balra. 1008

Eladó
4. Hb 6. Hb. motorcséplő garnitúra kedvező áratérti feltétellel. Hatvan utca 64. 1045

Kerékpár
teliesen új felszerelve eladó Beresényi utca 70. szám. 1037

Babakelengye
eladó. Szappanos utca 3. Kapu alatt jobbra. 1036

Eladó ház
beköltözéssel szatocs üzemeltetett Zsák utca 11. szám. 1038

Boroshordók
különböző nagyságban eladók. Busi utca 16. szám. 1032

Eladó
450 kvadrát gyümölcsös ház hely Tógláskert, Szepesi utca 71. Értekezni Vargakert. Legányi utca 11. szám. 1031

Nagy jövedelmező
háromszobás beköltözhető családi házat százharmincöt millióért eladom, esetleg nagy forgalmu vegyesüzem üzlettel olcsó áron. Díat nyert farkaskutya és foxterrier eladó. Honvédtemető utca huszonhét. 1073

Eladó
Csap utca 31. számú ház egy szoba azonnal beköltözhető Gazdálkodónak alkalmas. 1071

Eladó
1 darab használt, de prima járásu feleeresztő két fős ekek és egy darab 8 sukos új igás szeker — megtekinthető öv. Csáthi Gábor-nál Kettősz utca 12. szám. 1045

Eladó
1 darab 12-es engedélyezett vadász fegyver Fürján Lajos Vendég-utca 28. 997

Ház
Hemokkertben Harsányi-utca 13. eladó. Két szoba, konyha, pince mellékhelyiségekkel. 946

Eladó
lakatos számszámok teljes művel felszerelés. Rozsai telep. Létal-ut 1. szám. 1068

Szőlő
1500 négyszögöl termő föld, felszereléssel Gorbóbi telepen eladó. Értekezni Árpád-tér 15. sz. 1066

Boros
hordók, káposztás hordó és lisztes láda, három rekeszes eladók. Rákóczi 62 1061

Fédes
új kocsi több fajta eladók Nagy Gyula kocsigyártó Erzsébet-ut 17. szám. 1165

Hentes
12 méteresnek való légszékény eladó. Főtvós 77. 1016

Eladó
Tócskerti, Faiskola-utca 7. számú szép nagy nyári ház 347 négyszögöl földdel, Fűvészkerttel szemben. Öv. Tóthné. 1016

Eladó
szőlő tanosó kád, szecskavágó, egyes lőszerszám Poroszlaj-ut 41. szám. 998

Albert Belvárosi Éttermei

Debrecen, szab. kir. város székházának suterinóben,
Városháza-utca 1. szám.

<p style="margin: 0;">10 drb. ebédjegy 130.000 kor.</p>	<p style="margin: 0;">Ébéd menü: Leves, Sült kórei, vagy főzelék Tésztá vagy sajt Ára: 15.000 kor.</p>	<p style="margin: 0;">Vacsora menü: Sült kórei, Tésztá vagy sajt, Ára 15.000 kor.</p>	<p style="margin: 0;">10 drb. vacsorajegy 130.000 kor.</p>
--	--	---	---

A függöny mögött.

Apróságok a kulisszak világból.

A tegnapi megnyitó előadásán mindenkinél feltűnt, hogy újra festettek az előcsarnokot, de amál kevesebb volt, aki észrevette, hogy a régi szép, aranyírádas, művészi ízléssel (s nagy munkával készített) plafont egyszínre mázolták be.

Erre jegyezte meg Kardoss Géza színgazgató:

— Hja kérem, eddig az előcsarnok játszott színt, most majd a színpadon lesz a — színjitszás.

Rajz Feri csizmája. Rajz Feri sok vizionárságot látott reidőri jegyzőkönyvet járt csizmáját újra felvitte a színházhoz. Ott mutogatta új kollégáinak:

— Ezt nézzétek! Ez a csizma. Két millióba került.

Az új pályatársak elszórnyúdnak, de megadták magukat, hiszen új tagok, a régieknek pedig privilégiumok, hogy nekik nagyot mondhatnak.

— Nem hiszitek? — horkan fel Rajz Feri, a lírai szerelmes. — Hát ide figyeljétek. Nyolcszáz ezer koronáért csináltattam. Egyszáz elvesztett, akkor a becsületos megtalálónak adtam kétszáz ezer koronát. Azután kétszer talpaltattam, az háromszáz ezer, egy-iker fejelttettem, az szintén háromszáz ezer korona azután három év óta állandóan subikoltatom, az négyszáz ezer — összesen tehát két millió korona.

A direktor furlangja. Kardoss Géza nek tavalý sokat írt a feje sok mindenben, de még a villanykörték miatt. Egyik a másik után romlott, vagy tünt el a folyosóról.

Az idén gondolt nagyot és merészet. A Tungram gyárnál új körtéket rendelt — csakély nyolc millió korona értékben. Minden egyes egő üvegébe belevésztette:

Kardoss Géza igazgatótól leptom!

Az új szubrett primadonna is megérkezett. Szegő Líli az aradi színtársulat kedvence volt. A nyarat Ischlben töltötte s a hosszú, fárasztó ut-

atán mindjárt megkellett kezdenie próbáit.

A hét közepén mutatkozik be, még pedig operett újlonságban a Dollyban.

Rendkívül nagy a közönség érdeklődése az idei színházi szezon iránt. Pire ment, hogy a vidéken Debrecenben van most a legjobb társulat. Még is rohanták a pénztárt. Napok óta váltották előre a jegyeket.

Müller Matyi, a direktorbhelyettes megjósolta ezt:

— Öt év óta a direktorné önagysága az idei szezon elején volt először színpadi próbán. Meglássátok ez az érdeklődés jó szezon jelert.

A színtársulat egyik fiatal színésznője — most sok van ilyen — lakást keresett. Csapó Mariska adott neki utasítást, hogy menjen a Piac utcára, ahol a meghatározott számú két emeletes házban keresse Kohn úrkat, azoknál egy kőfőbejárattal, egyszobos lakás kiadó.

A hamisszámú fiatal kis színésznő el is megy a jelzett házhoz.

— Lakik itt kérem ebben a házban? — kérdezte az első asszonyt, aki vele szembe jött — egy Kohn?

— Igenis kérem. Lakik. A második emeleten. Csak hogy azt Schlezingernek hívják.

Halassyék friss ereje. A debreceni közönségnek joggal becézett kedvencei Halassyé és Halassy Mariska. Tavaly, mikor híre ment, hogy az igazgató teljesen felrússítja a társulatot, mindenki azt mondta:

— Csak Halassyékat ne bocsássa el.

Nem is bocsátotta, sőt elsőnek kötött velük szerződést. Halassyék is szeretik Debrecenét, s még a nyári szünetre se mentak el. Mariska a strand fürdőben vett hidegvizkurát. Halassyé pedig egész nyáron ötletesebb-nél ötletesebb toaletteken dolgozott.

— A nyári fürdőzés után friss erővel léptem a színpadra — mondta Halassy Mariska.

Halassyé épen akkor jött ki a próbáról:

— Ujra megfitalodtam, — mondta — a színpadon voltam.

Jani dícsár. Jani, a színházi szolgáló véleményét ad Szigethy Andorról, a színházi titkárról az új rendezőnek.

— Nagyon egyes ember kérem a Szigethy ur. Az egyik fülével telefont hallgat, a másikkal meg ugyanakkor levelet diktál.

Két kitéző rendezője van az új társulatnak, Bársony Aladar, aki művészi erő, a drámai rendezések nagy mestere. Tartalmas, kiváló színpadi érzéssel bír, határozott, erélyes, de finom vágású rendező. Már a megnyitó előadásán rajta volt a kezeyorva.

Ami a drámában Bársony, az az énekes darabokban Remete Géza. Jól ismerjük Helai idejéből, amikor két színház repertoírjában virtuózskodott játékkal és rendezéssel.

Most csak rendez. Minden erejét és tehetségét az operett ensemblé sike-renek adja. Majd ad még ő ebből az erőből és tehetségből — művészi jütéket is.

Tilos a bemenet! Sándori Kálmán a leghiggadtabb, de a legügyesebb és legelkészültebb ügyelő. Mindent figyel s mindent észrevesz a színpadon.

Az első előadásán meglátott a színpadon egy fiatal urat:

— Kérem, nem olvasta ön, hogy idegeneknek tilos a bemenet!

— Csak hogy én nem vagyok idegen. Én debreceni vagyok!

A volt kedvencek közül Unger Pistákrol az a hír jött, hogy külön szerződtek: Kovács Teres Győrbe, Ungar Lilla meg Nagyváradra.

Markovits Bandi is messze elkerült. Horváth Kálmán színgazgatóhoz, az ungvári, munkácsi, beregszászi társulathoz szerződött.

Károlyi Vilít ugratják a kollégái. Nagyon jó kedvű, forékony a pajkos tréfálkozása. Használt neki, vagyis inkább a kedélyének a szünet. Minden tréfára, viccelésre, ugratásra kapható.

Az mondja tegnap neki László Gyula:

— Vilít! Megtudnád mondani nekem

miért fogytam olyan sokat?

— Hogyne! Biztosan sós vizet ivott Gyula bátyám.

— Sós vizet?.. Na jó... Aljunkt meg itt... Hát az megidnád-e mondani, hogy miért sós például a tenger vize?

— No hallja Gyula bátyám, Ez csak nem vicc... Hát azért, mert nagyon sok a hering benne.

A kis Horváth Aranka mosolygós tagja a társulatnak. Nemcsak az alakival, a szemével is nevet. Most, hogy a szezon elején összerült a társulat, ő is megjelent a színpadon. — Nézd már Arankát — mondja Palsainé — a tavalyi ruhájában jött el.

— Tudod miért? — válaszolja Csolnakossyné — egy évvel fiatalabbnak akar látszani.

Ugyancsak a társulati gyűlésen történt Károlyi Vilít mikor vizionlálta egyik kollégánójét, odaugrott hozzá és megcsókolta.

Dühös is lett erre a kis színésznő.

— Micsoda dolog az, hogy megcsókoltál?

— Nem dolog az drágám, — replikázik gyorsan Károlyi, — hanem élvezet.

Már egy hét óta délelőtt, délután, sőt este is folynak a próbák a színpadon. A második napon este sietve meg Püspöke Ivor a próbára.

— Hány óra? — kérdi.

— Nyolc.

— Itt van már a nővérem?

— Nincs!

— Akkor kérlek visszaigazítom egy félórával az órát — nem szeretném, ha Pócsi elkésna.

Csolnakossy Gyula az új pályatársak megérkezésének örömét élvezte és későn került haza, amit különösen kedves élte párja nem hagyott szó nélkül:

— Ugyan kérlek anyuskám, hallgass és aludj.

— Jó, aludni fogok — vágta vissza Csolnakossyné, de hallgatni nem.

A függöny mögött apróságok és kulissza titkok olvasóival közöljük, hogy a színházi szezon megnyitásával épen úgy, mint a múlt szezon alatt, nemcsak vasárnap, de a hét folyamán is legalább kétszer megtalálják kedvelt rovataikat lapunkban.

INGYEN UTAZHAT

Budapestre, ha

áruházunkból öltözködik

Minden egy millió felüli vásárlásnál teljesen **ingyen adunk a vevőnek vasuti jegyet** a hazautazáshoz, mert ezzel akarjuk lehetővé tenni, hogy a drága vasuti költséget megtakarítva, az egész ország t. közönsége áruházunkban szerezze be szükségleteit, ami által a legjobban és legolcsóbban, valamint a legnagyobb választékban vásárolhat.

Vásárlás után kérje a vasuti jegyét, teljesen ingyen adjuk!

Áruházunk

kész ruha osztályán:

a legjobb anyagokból készült férfi és fiú öltönyöket, raglánokat, télikabátokat, városi és kocsibundákat, bekecseket és sport öltözékeket, briccseszt és bőrkabátot

szövet és selyem osztályán:

velour, ripsz, cotlin, gabardin oel maroken télikabát, köppený, kosztüm és ruha szövetek, az összes létező selymek minden színben, flanellok, barchettok és eredeti angol férfi szöveteket

csak is kiváló minőségben legolcsóbban vehet

Nemzeti Ruhaház Budapest

Rákóczi-ut 7. szám alatt. (a Pannonia szálló mellett).

Apró hirdetések.

Levelezés.

Anatóriában
ohajt levelezni házasság céljából intelligens urleánval 28 éves géptechnikus. Levelet a kiadóhivataltól továbbít. 65

Hajdumegyei
hölgyek 10 év óta Budapesten egy helyen dolgozom. 32 éves hajdumegyei ref. famunkás vagyok. sajtóhibámon kívül valófényben, olyan 24-30 éves hajdumegyei nő ismerettségét keresem házasság céljából kinek ifja, szén, élelmiszer üzlet vételéhez tőkéje van. Fényképpel ellátott levelet a lap kiadóhivatala (Válópör) után esküvőjeligére továbbít. 1060

Férjhez menne
idősebb intelligens leány egy férjhez, aki nem hozományt, hanem otthonias szerény megértő gazdasszonynak való. jó feleséget ohajt, teljes című levelet kiadóban kérek. Jóság' jeligére. 1080

Fiatal
özü. asszony vagyok 10 millió korona készpénzzel és csinos berendezéssel megismerkednék házasság céljából intelligens urjamberrrel. Levelet Karácsony jeligére a kiadó továbbít. 1142

Ajánlat.

Egy
kis butorozott szoba ágyneművel nékül azonnal kiadó. Darabos utca 25. 975

Kiadó
egy újonnan épített szép modern lakás, mely áll két szoba, konyha, speiz, külön udvar, jószágtartás, Boldogkert, Eprekert utca 25. Lovász utca 5. étekezni lehet Kerekes telep, Rudolfi utca 38. szám. 1085

Az utolsó cukrászati tanfolyam.
Értesítem a hölgyközönséget, hogy folyó hó 15-kezdettel tartom az utolsó cukrászati tanfolyamot. Biratkozások napon 6 délelőtt 10-től délután 5 óráig Miklós utca 51. szám alatt. Kristhó Károly cukrászmester. 1079

Urhölgyek figyelmébe!
Szalonomban megérkeztek a legújabb őszi és téli divatlapok. Féláron készülnek: Kabátok 300 ezer K. kosztümök 400 ezer kor. ruhák 100 000 koronáért. Péterfia utca 5. szám Feketének. 1086

A hajduszovát
határban 75 kat. hold föld kiadó teljes gazdasági épületekkel Értekezni Lónayffy utca 11-a tulajdonosnál. 1081

Egy
kétágyas utcai butorozott szoba kiadó Hainal utca 1. szám. 1027

Öndődon kiadó
Vedros dűlőben 5 és fél hold szántóföld ifi Erdély, Kivó utca 19. sz. 1095

Egy
nagy szoba, konyha, egész udvar használatlalt elecsélendő a Csanó utca közelébe. Cím a kiadóhivatalban. 1095

Különbejárati
csinosan berendezett butorozott szoba azonnal kiadó. Piac 21. em. 1097

Szoba
kiadó. Értekezni Csanó utca 11. Ungvári asztalosnál. 1082

Elcserélném
1 szoba, konyha, speizos lakásomat hasonló kertti vagy városi lakással. Vig kedvű Mihály utca 30. szám. 1110

Lucernacséplést
e héten még folytatton szoboszlói utfélen Kovács Imre géptulajdonos. 1107

Kiadó
lakások: Mester utca végén két különálló uikis ház külön udvarokkal, egyik kétszobás, másik egyszobás Jelentkezhetnek Vár utca 8. szám. 1117

Iskolahegedűk.
iskolaihegedűk legolcsóbban kaphatók Ingóságközvetítőnél ref. bérpárlota. 69

Uj
asztalosmunkákat, javítást, antik butorok fényezését utánvosan a legszakoskerüben végzem. Végh Gyula, Szappanos utca 6. szám. 1104

Tanulókat
ellátásra elfogadok, kosztust, kvrátélvost utánvos áron Késes utca 10. sz. 1124

Kiadó föld
bérletbe a Kisszenesen és Fancsikán tanvály együtt Értekezni Eötvös utca 80. 1119

Poloskairtást
lakások vizsgálatát felelősséggel vállalom. Poloskaszor kapható Kossuth utca 47. szám. Nánássy 1118

Szép
házmestri lakásomat elcserélném esetleg lakbérrel is. Cím Hatvan u. 42. szám, házmesternél. 1109

Betéteket
legmagasabb kamatozás mellett elfogad, kölcsönökét folyósít ház, föld értekezni és áru fedezetre Gazdák Bankja, Kossuth és Bathvályi utca sarak 1111

Bársony
női kalamok készítése 40 ezertől, kész bársony kalamok 140 ezertől. Aitó u. 20. szám. 1011

Divattermekben
mindenféle női ruha, első rangú kivitelben készül Varga u. 6. 997

Kiadó
utcai butorozott szoba 2 ágyval Homok utca 31. 1007

Hat és fél
hold föld Veréb dűlőben kiadó Veres utca 30. sz. 998

10-15
vagy 20 millió koronát adok kölcsön annak biztosítékra, ki egy szoba, konyhát mielőbb ad, havi lakbér fizetendő. Cím a kiadóban. 994

20 kat hold
halányi föld, gazdasági felszerelésekkel kiadó, özü. Kozma Györgyné. 993

Női ruhákat
kosztümöt, kabátot, olcsón és izlésesen készit. Kertészné Timár utca 5. Tisztviselőknék kedvezmény. 992

Butorozott
szoba, konyha, kiadó Árpádtér Dembinszki utca 28. szám. 987

Urhölgyek!
Bálint Margit (Péterfia 60.) női divattermébe megérkeztek az őszi divatlapok miert felkérem a hölgyeket, hogy megrendeléseket a szezon beálltával minél előbb bejelenteni szivekedjenek a legpontosabb és legolcsóbb árak mellett készülnék. — Kosztümök 400.000 K. kabátok 300 ezer K. ruhák 100.000 koronáért. 8

Elcserélném
egy udvarra nyíló szoba, fűskamara, külön padlás és dísznőartás egy szoba, konyhát ráfizetéssel a vasut közelében. 933

Jobb családból
tanulót teljes ellátásra elfogadok. Kivó utca 49. szám. 969

Zongoraoktatás
kezdőknek és haladók, nak akadémiai tanterv szerint. Leleüsmegretes tanítás. Beütás délután 4-6-ig. Piribauer István Hüvelyes utca 1 (Kollégium mögött.) 1051

Bérletbe
vagy felében kiadó Monostorpályiban 11 kis hold fekete homok föld. Értekezni lehet vágóhid mellett Onossai utca 5. 1048

Egy
magános nő házfelügyelőnek alkalmasok, ha csere egy szobás udvarra nyíló lakása van. Teiki utca 3. 1024

Galamb utca
közel villamos megálló modern négy szobás lakás é hó 15-161 átvehető. Cím a kiadóban. 1023

Számillió
biztosítékkal üzlethez társulnék, esetleg megbízó állást vagy üzletvezetést elfogadom. Címem a kiadóban. 1076

Elcserélném
városi lakásomat egy szoba, konyha, speiz, fűskamara, a városhoz közel eső kerületben vagy telepen ahol jószágtartás megvan engedve. Vendég utca 6. szám. 1075

Házakhoz
varrni ajánlkozom Bercsényi utca 50. 4. aító. 1046

Különbejárati
butorozott szoba kiadó Varga utca 6. sz. 1042

Kosztot adok
diáknak, orvosnővendékek, ha két fiammal délutánonként foglalkozik. Vörösmarty 24. 1064

12 éves
fiamat bármilyen iparágba tud tanulóknak adnám — esetleg örökre is. Vendég utca 6. szám. 3. aító. 1061

Utcai
butorozott szoba kiadó — Árpádtér 15. szám 1057

Tei, uradalmi.
magas zsirtartalmu állandó téli-nyári házhoz szállításra megrendelhető — Piac 16. II. 4. Telefon 13-8. 1055

Kvartély
kapható magános nőnél (Homokkert). Lónyai ut 15. szám. 1050

Gyorsírási
órát adok Cím a kiadóban. 963

Négyzóbas
modern lakásomat átadnám. Cím a kiadóhivatalban. 961

12 hold föld
a váro közelében Vámospercsi utfélen nagyon jó termő, beáradó. Értekezni ott Bánvai Jánosnál 105. sz. tanván. 660

Utcai
butorozott szoba kiadó ellátással vagy konyha használatlalt. Cím a kiadóban. 950

Középiszkolai
tanulót év ellátásra elfogad keresztény család. Erzsébet u. 14. 915

Egy
önállóan rendelkező lány vagy özvegy asszony, aki 50 millió koronával és egy házzal rendelkezik — egy jó meneteli iparhoz társulna, egy millió koroná naponta tiszta jövedelem a megbeszélés — folytán a házasság nincs kizárva. Cím a kiadóban. 902

Finom
házi kosztot kaphatnak egytlemi hallgatók és mások is. Eötvös utca 66. 3-ik aító. 901

Sofför
vizsgára szakoskerüen előkészit Kiss gépműhely sofför iskolája. Erzsébet utca 20. 844

Bellegető
232. számú tanva 35 hold földdel kiadó. Értekezni ott Nyilván Jánossal. 944

Hook
ház, földbirtok és lakásiroda az összes eladó ingatlanokat és lakásokat nyilvántartja. Szent Anna négy. Telefon 14-76 2

Lakások
egy-négy szobások, lélelépési díjért kaphatók — Hook iroda, Szent Anna négy. Telefon 14-76. 4

Földbirtokbérlet:
Hajduban 4000 Szatmárban 350. Szolnokban 400. Biharban 450 holdas. — Hook birtokiroda Szent Anna négy. 5

Kvartély
kapható minden percer Faiskola 7. sz. Tócsokort özü. Tóthné Ugyanott az a ház eladó. 1018

Fajalma
ionathán, batul, pármin, özüi besztecei szüva nagy tételbe eladó, özü. Tóty Istvánné Vámospercs. utlétaí szőlő telepén. 835

Kiadó
tizenöt hold tanvály föld a Bánkon. Értekezni Csanó utca 99. 874

Utcai
butorozott szoba Kossuth utcán kiadó. Cím a kiadó hivatalban. 779

Kiadó
völgy öndői szántóföld nékül. Értekezni Buzi utca 11. szám. 668

Két
iskolás gyermeket özvegy nő uccai szobába — egészen a kollégium mellett teljes ellátásra elvállal úri család. Bethlen utca 37. szám. 120

A legjobb
sodrony ágybetétek kaphatók Ottó Mihály vasbutorlakatnál Rákóczi utca 13. Ugyanott lakatos tanulót felveszek. 1017

File
női kalapok 110 ezertől kalapvasalás 30 ezertől. Aitó u. 20. 1010

Jobb iparos
fiatalembereknek lakást kosztot adok. Kivó utca 49. 968

Német
tanfolyamok kezdők, haladók számára legmagasabb kiképzésig Ferenc József ut 38. I. emelet. 1030

Zeneakadémista
zongora órákat ad — Ugyanott gyakorolni is lehet Mester utca 11. sz. 1021

Zongoratanítást
elvéllalok Arany János utca 22. 1022

Takaréktűzhelyek
prima, nagvvalásztékban készen raktáron legolcsóbban Miklós utca 18. Biharvály. 1027

Ha jót akar
villamos berendezés, villanymotor, telefon, csillár és villamos felszerelési anyagokban — legjobbat kapha a 25 éve fennálló Földvári-féle Debr. I. elek. trotechnikai gyár és villamos műszaki felszerelési vállalatnál. Széchenyi utca 55. Telefon 168. 44

Buzát.
rozot természetbeni kamatra átvész és kihelyez Agrikultura kereskedelmi r-t. Kálvin-tér 5. I. em. Telefon 11.18. 42

Öbor
erősen bakaros zamatos házbior literenként csak 12.000 K. kapható mindennap. Porszlav ut 53 (Sestakert). 957

Egy
kisebb butorozott szoba központi fűtéssel gazdaságos vagy orvostanhallgatóknak, esetleg teljes ellátással kiadó Ferenc József ut 28. I. emelet. 950

Asztalosmester
kisebb asztalosüzem vezetést vagy ehhez hasonló állást elvéllal vagy társba is elmenne. Gönczi — Mester utca 40. 964

Egy
különbejárati utcai butorozott szoba azonnal kiadó. Bercsényi u 47. sz. 985

Utcai
szoba butorozva vagy butor nélkül kiadó. Varga utca 18. 986

Egy
utcai szoba, konyha butor vagy anélkül átadó Cegléd utca 4. sz. cipészüzletbe. 984

Elcserélném
Homokkert, Berta utca 10 szám alatt lévő szép egy szoba, konyha, lakás egy szoba, konyhával együtt városban lévő két szobás lakással, esetleg ráfizetéssel. 892

Mindentéle
bel és külföldi gyógyserülönlegességek, szepítőszerek, arckrémek, szappanok, illatszerek stb. napi drogeria árakban kapható Gröz Nagy Fejűc Aranygyezzarvu gyógyvizeztárában Debrecen (Színház mellett). 4

A Fancsikán
kiadó 40 hold föld. Értekezni Boldogfalva utca 18. 1156

Elcserélném
szoba, konyha, speiz, fűskamarából álló lakásomat hasonlóval. Nagyvályomás közelében. 1155

Paszományt
télkabát, butor, függöny és asztalterítőre olcsón készit Barcza Dégenfeldtér 3. 1152

Butorozott
szoba kiadó 1-2 ur részére magános hadi özvegnél 15-ikére Méliusz tér 11. keresztüület. 12

Egy
butorozott szoba, előszobával kiadó Méliusz-tér 15. szám. 1145

Tekeréktűzhelyeket
mindenféle lakatos munkát legolcsóbban készit Lakatos tanulót felvesz Csillag utca 108. Vincze Gyula lakatos m. 1142

Csinosán
butorozott szoba különbejárati utcai szoba, előszobával, villanvilágítás sal kiadó. Libakert utca 9. szám. x

A szoboszlói
földön Kónya tanva 40 hold fekete buzatermő földdel haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet Horváth utca 15. szám alatt avagy a tanván — Lámfalusi. 1139

Egy
szoba, konyha, kamara butorral vagy anélkül lelécséls kiadó Baros utca 2. szám. 1158

Kitűnő
ebédkoszt kapható utánvos áron. Hatvan utca 70. sz. 1150

Világos
pincelakás gyermektelen házaspárnak kiadó. Darabos utca 7. 1137

Raktárnak
világos száraz 10x5 méter helviség kiadó Kacinczy 2. 1134

Buzaoltó
magasáva, dohányvizeinég z máncedény, zománc festék, szobanádólocko — üresláda, szék, készletmet olcsón kiadó — Sárközy Sándor fűszerkereskedő. 1133

Német
nyelvtanítás gyermekeknek elismert módszer szerint. Német Gyermokotthon Piac utca 34. 935

Lópokrócok.
téli takarók zsemperak, svetterek, kötöttkabátok trikók, legolcsóbban kaphatók Debreceni Lajos rőfös a rövidáru üzletében Sas utca 4. 1169

Paplanvarrodámban
készülnék a legmodernebb paplanok, minden minőségben, javítások ócska anyagát villany erőre rendezett kártológéppel tisztítom és fertőtlenitem. Kész paplanok állandóan raktáron. Megrendelések gyorsan és pontosan készülnek. Tisztelettel Debreceni Lajos, Kossuth u. 11. szám. 662

Elcserélném
szép szoba, konyha, pincelakásom Maróthy György 13. aító 3. 1140

Paplanvatták
állandóan raktáron 55 ezer koronától feliebb Debreceni Lajos Sas utca 4. szám. 1168

Debreczeni Lajos
paplanos rőfös és rövid ru üzletében legolcsóbban bevásárolhatia kőlnegveiót, valamint összes ruházati szükségleteit. Lajos, női és lányka ruhák legutánvosabban itt kaphatók. Pannónok állandóan raktáron, megrendelések gyorsan és pontosan készülnek. Ugyanott Sas u. 4. 659

Valódi
sweici zsebkéz és éb-nyestőcsák megérkeztek Bolénesi Sándor órásnál Hatvan utca 17. 1164

Kereslet.

Német, angol
nyelvlőnő (azonnali beléneésre) állást keres. Vidékre is elmegy. Levelet a kiadóba kér. Fialat 25. jeligére. 1049

Szólóprést
és taposókát keresek megvételre — Ajánlatot Kőlesei utca 21. 961

Vidéki
műmalmom liszttermelőnek árusítására kaucióképes elárusító vagy bizonyományos keresetük. — Ajánlkozók Hajdumegyei molnárszövetéshez Darabos utca 1.) délelőtt 10-12 között kéretnek. 941

Szép
bizonyítványokkal megbizható egyen kulcsár, raktárnoki vagy hasonló bármiféle állást keres — Cím a kiadóban. 947

Majors
kerestetik szeptember 20-ra. Eötvös utca 112. sz. 982

Nádat
1500-2000 kévét, bádóg lemezt tetőfedéshez, tengergörögét és nagyvöb deszkaszit vagy elbonításra alkalmas deszka és fa alkotmányt veszek Jóna János Nyil utca 34. 1017

Szolid leány
irodai állást keres „Szor galom” jeligére a kiadóba. 67

Magános
özvegy gazdasszonvi állást keres idősebb magános urnál, esetleg vidékre is megy. Cím a kiadóban. 1006

Keresek
egyptemi hallgatót — vagy nagyobb iskolás leányt lakótársul tisztviselő özvegy. Cím kiadóban. 996

Butorozott
szobát keresek, esetleg ellátással magam és két gyermekem fiam (10, 14 évesek) részére. Ajánlatot a kiadóhivatalban — „Uj otthon” jeligével kérek. 990

Butorozott
szobát keresek az Attila-tér környékén. Ajánlatot a lap kiadóhivatalához kérek „állami tisztviselő” jeligével. 986

Idősebb nő
megbízható háztartás vezetésére keresek iparoshoz Kossuth utca 47. sz. Nánássy. 1117

Egy
jó munkás csizmadia sevéd box munkát felvétetik Pesti utca 41. szám. 1120

Kocsia
kinek kis családja van azonnal felvétetik, lakást kaph. — Jelentkezhetnek Vár utca 8. 1115

Keresek
egészséges száraz pincelakást, tisztességes, cizbismester, gyermektelen bérlőm részére a város belterületén. Lelőnést fizetek! Nagy Lajos iroda, Veres utca 9. 76

Jó családból
való leány, ki varni és kézimunkázni tud. felvétetik két iskolás leányka mellé Péterfia 29. 1077

Ügyes
munkaslányok felvétetnek Cérnagvár Csapó utca 58 szám. 948

Kárpitos
tanuló felvétetik fizetés-sel vagy bentkosztra Piac ucca 75. Szentpéteri 67

Szerény
igényű magyar kisasszony uri házhoz helyben vagy vidékre gyermek — mellé ajánkozik. Levelet a kiadóba. Szerény jelégére kérek. 11

100 millióért
házat veszek. Ajánlatokat „nince” jelige alatt kiadóba kérek. 1029

Kvartélyos
lazonnal felveszek Darabos utca 9. Tamásné. 1034

Egy szoba, konvhas speizos
lakókamrással lakást keresek lelépéssel. Méliusz tér 11. Házigazda. 977

Piac közelében
kisebb üzlethelyiséget — esetleg berendezéssel keresek. Címet és feltételeket kiadóba kérek. 956

Bérbe
egy szoba, konvhas keresek Homok utca 76. sz. aító 1. vagy Piac utca 70. Mandelbanki szolgánál. 887

Feltétlen
szolid ingvenes varrótanulóléányt azonnal felvesszék Fazekas Mihály utca 6 1054

Cipész
segédek felvesz Grósz Lőrinc Sas utca 1. szám. 1129

Megbízható
fiut kályhas tanulókat felveszek Kirsch Károly cserépkályha raktár Piac utca 89. 1127

Bejárónő
megbízható rendes — jó bizonyítvánnyal pár emberhez felvétetik Darabos utca 16. 1125

Buza kölcsönt
keresek magas biztosítékra 50—100 mázsáig Boeskaitér 7. 1173

Egy
ügves kézeleány leány vagy asszony férjhezadásához felvétetik Arany Jnos ucca 18. 1172

Jó munkás
szizmadia segéd felvétetik Pénzes cipő és eszima üzenn. 1166

Buzát
30 mázsát keresek buza-kamatra biztosítékra — Belényesi Hatvan utca 17. szám. 1163

Ügyes
kézeleány felvétetik Dózsa női divatteremben. Főtűs 66. 1151

Bejárónő
felvétetik Gerő. Piac utca 58. I. e. 1149

Géplakatos
tanuló felvétetik Telaki utca 63. 877

Jó ravalló
ügves hentessegéd felvétetik Gábor László hentesnél. Csapó utca 64. sz. 1147

Kvartélyos
felvétetik Szent Anna utca 36. 114

Egy
kvartélyos azonnal felvétetik Nyil utca 140. 1144

Egy
tisztességes fiatal ember kvartélyba felvétetik — Csillag utca 108. 1143

Gyári munkások
felvétetnek tanoncokat fizetéssel. lakatos fényező inarra szerződött Vasbutorgvár. 1135

Lakatossegédek
felvétetnek Méliusz-tér 9 szám. 1091

Zománcos.
modern szép fürdőkád megvételre kerestetik — Kossuth utca 30. 1141

100 mázsa
buzakölcsönt keresek ingatlan fedezetre Tanító utca 10. 1131

Majórost
felveszek. tehenet fiával jó leelő. elvállalok a teiert ki is telettetem Nyil 131. 1024

Malomkezelő
főmolnárt keresek azonnali belépésre ujonnan épített az Első magyar gazdasági gépgyár által a legmodernebb gépekkel felszerelt 3 vagonos gőzmalomban csakis azon szakemberek pályázatát kérem fizetés igények megjelölésével, akik már ilyen minőségben voltak alkalmazásban. Fehér László gőzmalomtulajdonos Nagyléta (Biharm.) 1094

Lakatos tanuló
felvétetnek fizetéssel Méliusz-tér 9. sz. 1072

Cipészsegédek
állandó raktári munkára felveszek Buidosó. Teleti utca 31. 1088

Keresek
Csapó utca 72. sz. üzlettembe állandó tejet jelenleg 20 literrel. 1087

Cipészsegéd
elsőrendűt keres Tassv Széchenyi utca 12. szám. 1153

Cipész
tanulót felvesz fizetéssel Tassv. Széchenyi utca 12 szám. 1154

Magas
kamatozással 2—3 millió kölcsönt keresek biztos fedezetre. Címet kérek a kiadóba „16381” jeligére. 1162

Egy
hétzamos cipész segédet ki kissé jártas a szabásban ócska és új munkára állandóan alkalmazok és egy darabszámot Bánk Csapókeret. Jánosi utca 12. szám. 1089

Eladás.

Boroshordók
600—800 literesek prima hasított szlavin földyön grából, ujonnan hitelesítve, minden mennyiségben adók Aron Miksa cég-nél. Kishegyesiut 3. 891

Eladó
Tócsóskert 5 számú ház Ertekezni a helyszínen. 1012

Honti ucca
19 számú ház olesón eladó. 1002

Eladó
István ut 34. sz. ház a Nagyszepesen Őri dűlőben 4 katasztrális hold föld. — vagy hasznbérbe kiadó. Ertekezni fenti számnál. 1009

Ujkert
Jenő ucca 5 számú szőlő beköltözhető lakással eladó. 1007

Eladó
Ungvári kertben 1316 □ öi szőlő terméssel. felszereléssel. Minden elfogadható árért. Csonka 9. sz. 1005

Kossuth Lajos
hegyközség. Bellegelő 178 számú Cziráki féle 1600 négyzetöléses szőlő lakóházzal olesón eladó. Hoek birtokiroda. Szent Anna 4. 1009

Eladó
földbirtok Acsádi uton 10 Nagycserén 18. Vámosnéresi uton 30. Bánkon 40. Ondódon 3. 5. 8. 10. 24 Halápon 5. 10. 15. 35 holdas Hoek birtokiroda. Szent-Anna négy 3

Eladó
földbirtok Hatvanon 5. 10. 15. 35 holdas barna homok tanvával. Hoek birtokiroda. Szentanna négy 4

Gyümölcsös
416 kvadrát eladó. Boldogkert. Eprekert ucca 48. Ertekezni Vigdvő Mihály ucca 61. 1013

Eladó
Kisszepesen 16 hold 2997 számú tanyás szántóföld és Csemete ucca 14. sz. ház. hol érdeklődni lehet. 1016

Eladó
300 négyzetölés föld. — Czeizing-telen. Csalogány ucca. Ertekezni városi téglagyárban. Gebei Istvánnál 976

Eladó
2 koca és egy kan 4 és 6 lónanos fai mangalica Hatvan utcai kert. Gohér utca 16. d. u. 3—6 óráig. 887

PATAKY ISTVÁN
v. grófi uradalmi tisztartó. Az ország földbirtok r. bíróság által engedélyezett ingatlan értékesítő. Pénzkölcsönszerző és az országos gazdasziszteket elhelyező irodája. Debrecen. Csapó utca 19. Telefon.

Föld eladó
Ondódon 4 és fél holdas Ondódon 6 holdas. Ondódon 8 és 10 holdas. Cucában 6 holdas. Ondódon 7 és 10 holdas. Apafáán fekete homok tanvával 20 holdas. ugyanott 5 és 10 holdas. Fáy dűlőben 20 és 30 holdas tanyás — Ebesen 5 holdas. Diószegi uton 8 és 11 holdas. Pacon 25 és 30 holdas Fámson mellett 20 holdas.

Ház, kisebb, nagyobb
belvárosban és telepen eladó.

Lakás kiadó
A Péterfián — van 3 és 2 — sőt 1 szoba is.

Bérbeadó birtok!
Kisebb-nagyobb. — Ondódon 20 és 25 holdas. Szovátón 122 hold

Bérbeadó
60 hold tanvás fekete és Elepen 45 holdas. Van 130 és 170 holdas tanvás is. ezek homokosak.

Pénzkölcsönt
is folyósított irodám.

Ház
Ház eladó beköltözésre. istálló is van. gazdálkodó nak igen alkalmas. A: egyik van Mester utcán 16. számú. a másik Kigyó utca 38. számú. Komoly vevővel tárgyalok és minden elfogadható áron eladom. Pataky. okleveles gazda. Csapó utca 19. sz. iroda.

Ház
Ház eladó. a Homokkertben Domahidi utcán hat számú 300 négyzetöléses telekkel ötvennyolc millió Pataky. Csapó utca 19

Ház
eladó beköltözésre a Homokkert legiobb részén mely a Mónus uréké — Grófi Tisza István utca 7 alatti. Minden elfogadható áron eladom. Pataky. Csapó utca 19.

Ház
Ház eladó Csapókeretben. Kisfaludi utcán 14. számú 2 szoba, konvha mar most foglalható. négyvenmillió. ez a Balogh uréké.

Ház eladó
a vágóhídi villamosnál 4 szoba. 1 üzlethelyiség. 2 udvar, kert. 55 millió.

Föld eladó
Vedresdűlőben 5 kat hold 16 millió. Pataky.

Ház
Sámsoni uton Gerőbi telepen Irén utca 14. kétszobás 36 millió. gyümölcsös sel Pataky.

Ház
Katz telep 37. eladó olesón. Pataky.

Ház
Homokkert. Akácia utca 11. számú 2 szobás. 3 udvarral. ez 80 milli. Pataky.

Ház eladó
a Méliusz-téren. Rákóczi és Darabos utcákon gazdálkodóknak való és Nyomtató utcán. Pataky.

Ház
eladó Homokkertben — Harsányi Gusztáv utcán 13. számú azonnali beköltözésre 2 szoba. 52 millió. Pataky.

Ház modern
lakó nines! Bundi utcán 12. számú.

Ház eladó
Kigyó utcán 38. és Mester utcán 16. istállós és Nyil utca 99. Homok utca 139. számúak. Pataky.

Pénz és buza
kölesönt is követit irodám. üres lakást is. — van 1. 2. 3. 5 szobás — azonnaltira.

Pataky.
Csapó utca 19 szám. 1096

Eladó
Dobó utca 31 számú ház beköltözhető lakással. Ugyanott egy vadász terver eladó. 1058

Itt az alkalom!

Gazdálkodók!
Egy pár férfi boksz-eszima mérték után 400 ezer korona.

Ne dobja ki pénzét!

Személyesen győzdön meg, milyen anyagból, milyen munkát adok!

Risórendű boxból és anyagból készitek új

Férfi egész 220.000
Női félcipőt 20.000

Valódi krupon-talp!

1 pár férfi cipő féltalp és sarok K 35.000
1 pár női cipő féltalp és sarok K 30.000
1 pár férfi cipő fejelés fél talppal és sarokkal K 100.000
1 pár női cipő fejelés féltalp és sarok K 90.000

FÁBIÁN

Bábó utca 71 sz
Eötvös-ucca sarok

Egy
szoba, konvhas családi — ház. minden mellék helvi séggel eladó. és azonnal beköltözhető ugyanott 1 cserépkályha is eladó. — Nyilas-telep. Malvin ucca 42.

Sámsoni ut
vámháznál Gergely uccán négy házhely eladó. Ertekezni Nyil ucca 71. 914

Eladó
háromos családi ház áll három szoba, konvha — baromfi udvar — és hízaló. kerttel jó vizű szivattyus kuttal stb. Lakó nines. Király Ferenc u. 7. Gerőbi telep. 919

Eladó
300 mm macha és sertés tégyva. Szép u. 1. Bozai telep. 946

Eladó
Tégláskert István ucca 1. számú házhely Ertekezni lehet ugyanott. Uzonvinnál. 932

Egy
krdene fekete márványfalnal asztal négy szék és kőből bordó plüss divány olesón eladó. Pozsony ut 1. 958

Házlyvek
olesón eladók szép helyen szibvásár közelében kedvező fizetéssel. Luther ucca 18 942

A város
alatt a Sóstó közelében 342 számú tanyá át és fél köblös földdel eladó. Ertekezni ugyanott. 938

Uri ház
beköltözhető négy szobás nagy szobával. felszerelbe mindennel. olesón eladó. Csillag 56. 570

Eladó
egy füzfű. szén és termény kereskedés. asztalos vagy lakatos műhelynek is megfelel. Kínási ucca 56. 957

Emlets
ház eladó a központban. napvintelen közelben köblőben. Ertekezni dr. Méliusz Lajos ügyvéd irodájában. Fűvészkert u. 14. 954

Eladó
egy divány. egy ágylakbakeret ucca 27. sz. 1025

Continental
irógép eladó keveset — használt. látható irásu. sziváltóbal és tabulátorral felszerelve. Simónyi ut 11 sz. 1041

Eladó
70 darab prima vágóru Homok ucca 90 1022

Eladó
a Mester ucca 14 számú ház. Ertekezni Mester u. 11. sz. 1020

Konvha
berendezés világsos zománcos legiobb kivitelű olesón ladó. mindentéle asztalos munkát olesón és pontosan készitek Bednár-asztalos. Hatvan ucca 20. 1072

MATÉ SÁNDOR
nyug. m. kir államp. tanácsos „OFB” ingatlan-irodájának (Széchenyi u. 53.) hirdetései:

Eladó nagybirtok
házasz holdas kastéllal. villanyvilágítással. telefontal holdanként harminc mázsa buzáért

Nagyforgalmu
fűszerüzlet a város központján nagy iövedelmet biztosít családi körülmények miatt olesón eladó.

Tízennégy szobás
partkertes új modern uri ház kétszáz millióért eladó. Azonnal beköltözhető belőle hat szoba, fürdőszobával.

Négy szobás
uriház beköltözéssel fürdőszobával háromszázötven millió.

Háromszobás
szép polgári ház beköltözéssel a város belterületén nyolcvan millió

Ezerholdas
kínáló mint megtermő fekete földes birtok egy mázsáért bérbeadó. továbbá egy százholdas és háromszáz holdas birtok bérbeadó.

Iroda Széchenyi utca 55.
benn az udvarban. 973

Hallgató
dűlőben 8 hold első osztályú föld eladó. értekezni lehet Mester ucca 19 szám. 1074

Eladó
női varrógép. karikahabós szép. jók arban. új tányoson. Varga ucca 42.

Gyógyfürdő
gazdag gázforrással jómegeteli vendéglővel más vállalat miatt intnyosan eladó Bőbebbet Beresánnvi 73. 1054

Kocs:
és löszerszám olesón eladó. Nyil ucca 85 1053

Vetőgép
teljesen jó karban levő eladó. Vendég ucca 50. Goldstein Móránál. 1052

Antik
szalon butor. antik kerek carrarai márvány szobor. márvány óra. esztélyi ruhák. női koci bunda brüsszei csinok legyező eladók. Batthványi ucca 10. hátul az udvarban halra. 1040

417 négyzetölés
gyümölcsös házzal együtt eladó. Ertekezni lehet — Boldogkert. Csóka ucca 3-a alatt. 1047

Eladó
2 uccára nyiló sarok. 400 kvadrát szőlő. egy szoba konvha. mellékkelviségek jó vizű kúttal Aya 38 millió korona. Kisfaludi ucca 2. szám Csapókeret 1121

Eladó
egy hold termőszőlő lakóházzal azonfelül vannak több házak földek kiadó bérletek. eljegyzésben. Balogh iroda. Hatvan ucca 68 1123

Eladó
ház Homokkert. Lónya 8. Hungaria malomnál. állomáshoz közel azonnal beköltözhető. 1116

Teleti ucca
78 számú ház eladó. 1122

Eladó
vagongyár végében a vámosnéresi országút mentén Márton Kálmán háron számú ház. két üzlettel. háromszobás lakással mely át lesz adva vtel esetén. Ertekezni lehet ugyanott. 1106

Eladó
ház. 2 szoba konvha 418 kvadrát földdel azonnali beköltözésre Bihari telep Keresztesi ucca 52 és Csendes ucca 4. 1126

Ondódon
Veréb dűlőben 7 kilométerrel 4—6 hold föld. Ertekezni Batthványi utca 17. ügyvédi iroda. 1136

A fancieskán
6 és fél kis hold föld vagonmegosztás végett eladó. Ertekezni Gábor László Csapó u. 64. sz. alatt 1148

Vetőgép
jókarban levő eladó. Jókai ucca 19. 132

Két
kerékű taliga eladó. és egy két kerékű bézi koci Hatvan ucca 9. 1130 nagyvárosháza.

28 hktó
üres boroshordó különbozó nagyságban eladó. és gummicso. Darabos u. 48. sz. 1108

Eladó
modern ház szőlővel terméssel és felszereléssel Apponyi utca 38. 1157

Eladó
használt női moszta. hintaszék. gyertnek vaságy. kályhaszelelő. fagyaltgép. Sesztina utca 4. szám. Kisállomás mellett. 1159

Eladó
egy kis régvuléses használt kéthengeres auto 12 millióért. Ertekezni Vár utca 8. 1111

Ezdo
20000 darab ócska jó téglá. Ertekezni Gazdák Bankja Kossuth és Batthványi utca sarok 1114

Eladó
a Hatvan u. kert. Gohér utca 33. sz. 400 négyzetöléses lakható épülettel. Ertekezni ugyanott. 1157

Eladó
jókarban levő ház. Csapó utcai villamos megálló-nál öt lakással 47 millió. Ertekezni Meszena 12. 1150

Eladó
Vargakert K. Tóth utca 30—32. sz. modern ház beköltözhető lakással — üzlethelyiséggel nagy gyümölcsös. 1136

Eladó
jókarban levő eredeti Sincser karikahajós varrógép Péterfia 80. 1122

80 holdas
jó homok föld. melyben 20 hold kaszáló. 2 hold erdő. 58 hold szántó utányosan eladó tanvával együtt. Marozsán Jánosné Nagyléta. 879

Eladó
olesón szép fehér körisháló berendezés. Pacsirta ucca 27 854

Péterfiába
beágyzó utca elején modern ház csupán egy lakással nagy fásított udvarral eladó. Cím a kiadóban. 852

Eladó
szőlő Vénkert. Sinav Miklós u 14. szám 444 négyzetölés. raita egy szoba. veranda. városi konvha Ertekezni ugyanott. 789

85 katasztrális
hold legelő. kaszáló ennyadas kevés szántóval — Nádudvaron a szelencs-dűlőben eladó Debrecen. Tócsóskert. István ut 15. szám. 780

Eladó
jókarban levő 16 soros kanalas vetőgép. több gazdasági szerszám. Mikenyési ut 5. sz. 936

Eladó házak!
Eladó a Boldog urék — Csapókeret Kisfaludy ucca 14. számú házuk olesón A Mónis ur Homokkert. Tisza István ucca 7. szám. Mester ucca 16 — Kigyó ucca 38 és a Homokkert Domahidy ucca hat számú csinos családi ház nagy telekkel. Fe. kétélföld olesón eladó. tanvá is. de van homokos is. Pénzkölcsönt is közevit irodám. üres beköltözhető 1—2—3 szobás is van kiadó Pataky. Csapó ucca 19. 936

Eladó
Wolaffka telepen új ház 450 öi telekkel. 2 szoba. konvha azonnal beköltözhető. Ertekezni Hatvan utca 64 1044

Eladó
Jókai utca 44. számú ház átadó lakással. Ertekezni ugyanott. 1029

Egy
nagy iéghütő eladó Eötvös 77. 1036

Eladó
ház Borz 4. kataszoba. — konvha. mellékkelviséggel azonnal átadó 966

A vágóhídi
villamos megállóhoz nercnyi iágy Tordai G. 5. számú ház eladó beköltözéssel. érdeklődni lehet Sándor Ferenc úrnál számvevőségi iroda 1030

A 39-esek a hazai föld védelmében.

Az ezred történetének folytatása.

Azután a hazai föld hősi védelme

következett a 1925 február 15—17. március 2—5. és április 5-én vívott nehéz harcokban. A debreceni baka éjjel és bozótos erdőkben, a veszteségeitől egészen ritka, gyenge rajvonalakban, elesett bajtársai holttestei fölött is labozás nélkül rohmozta meg az ellenséggel tömött állásokat. Nem akarta semmi szín alatt sem hazájába beereszteni az orosz.

Legnagyobb áldozatot követeltek a január hó 25-én Nagycsertésnél véghezvitt támadás, továbbá a febr. 15. és április 5-iki harcok. Megemléztendő a VI. menetzászlóaljnak a Raduoy hegy elleni bravuros rohara, melynél a mindég az első között rohánó Gyárfás százados mellén találva megsebesült és Rotter és Pólik főhadnagy, Szabó hadnagy, körülbelül 50 derék vitézzel lelte itt hősi halálát.

A Szálnoknál husvét hétfőjén vívott nehéz harcban Spiess Silvio ezredes mutatta meg, hogy ha kell, ő is készséggel tud meghalni katonáival. Itt esett el Moldauer százados is.

Időközben Przemysl elesett, de rövidre rá május 1-én megtörtént a gorlicei áttörés, mely nagyszerű előnyomulásba mentén a végleg elűzte az orosz észtaki batárainkrol.

Az ezred Tobamánál és Wola Jarowonál vette ki részét ezen harcokból, azután május 25-én az olasz harctérre rendeltetett.

Az olasz harctéren

Az olasz harctéren való megjelentéssel az ezred számára a romantikának vége volt. Itt a gépek harca játszódott le és a gépek gykos tűzében, folytonos támadásában, az életre törő aknavetők, gázfelhők, bombák s gránátok, repülőtámadások és aknarobbanások közepette idegekre volt szükség. Az ezer leleselkedő nálál közt, a szokatlan terepviszonyok dacára a hajdúsági román fiai itt is megállták a helyüket kétszeres bátorsággal, a vitézség ama fajtájával, mely a hidegvérű bátorságban nyilvánul meg.

Cyógyszerészet és kereskedelmi **Dobozok,** minden változatba készíthető DAVIDHAZY KALMAN könyvtárolás és dobozgyár r.-t.-nél, DEBRECZEN FÜVÉSZKERT-U. 6.

Asztalos István hordógyártási telep Boldogfalva-utca 3. sz. Bejárat: Miklós-utóáról Iskola vagy Szálka-utóán.

Minden kádáraru: boros, zsl-roshordó, kád, voder, dóksa-féle, új használt legolósobban kapható és javítható.

Felhívásra a munka megnézőse, felvállalása és esetleg elszállítása iránt helyszínére küldünk, ugy helyben, mint vidéken. Fahulladék, forgács kapható. Segédek, tanulók felvételtnek. Telefon: 6-58.

1915 május hó végén az ezred Karinthia hegyóriásaira került De sok 39-esek észébe lehet még a Lohher Trieb.

A Doberdén.

Szeptember 12-én azonban már a doberdói fensikra vezényelték az ezredet. Az illetékesek utdták nagyon jól, hogy miért rendelték a 39-eseket Trieszt védelmére. Nagy volt a veszély, erős, bátor csapatokra volt szükség. A bizalom az ezrednek rengeteg véráldozatát került, de abci a 39-esek voltak, a veszély megszűnt.

Künc isonzói ütközethen.

Heroikus küzdelmekkel végigharcolta az ezred a künc isonzói ütközethet S. Mischele és Fajti hrb közötti néhány kilométernyi területen, hol minden lépés drága bajd. vérrrel kellett megfizetni.

A harc jellege éveken keresztül ugyanaz. — Pergő tűz ellentámadás, meglepetés, zúria lö: diadalmámor vagy csak bus halotti tor.

Az ezred hősi részt vett — mint említettük — mind a tizenkét isonzói csatában, melyeknek különösen első azért követeltek sok áldozatot, mert a csapatok árkok helyett csak hevenyében összerakott kőrákások mögött kerestek menedéket az olasz gránátok és aknák elől.

A tolmáni áttörést követő hónapok (1917 november, december), az üldözés és győzelmes előnyomulás, melyen a mindennel bőségesen ellátott velencei síkságra, egy harcós élet szenvedéseit és fáradalmait nyújtottak kárpótlást.

1918. évben.

1918. tavasza — június közepéig kiképzéssel, előkészületekkel telt el a piavei offenzívára.

Hogy mit művelt a 17. hadosztály a Montellon, azt mindenki ismeri.

Június 15-én lépte át az ezred a Piavét és üzte a megáradt folyó által tartálékaitól elszakítva, az utánpótlás lehetősége nélkül — napokig az ellenséget.

Mindhiába! Más hol az offenzíva megakadt és a sok jó bajtárs, közte Pribil József géppuskás százados, éle

tével megvásárolt előnyöket az egész támadás legnagyobb előnyét, június 24-én fel kellett adni. A visszavonulásnál a megáradt Piave ócsó srral szolgált sok derék katonának.

A dicsőség utolsó lapjai.

1918. július hónapot az ezred pihenésben töltötte, majd megfogyott állományának kiegészítése után a hónap végén Feltre környékére, majd augusztus elején a bres Orzó-Saláról 1680 m. magas sziklaállásokba jutott.

Harc itten is volt bőven, különösen a 30—31. sz. támpontoknál és nem egy derék 39-es, köztük a vitézségi aranyérmes Kállay főhadnagy is a feltrai vagy egy az állások mögött, a sziklák közötti kis pászton az Ég-hez közelebb megasott, vadregényes fekvésű, szerető gondossággal kőpített kis temetőben abusszák örök álmukat.

1918 október végén az ellenség minden igérete, csábítása és végre pergőtüze ellenére még ott állott a sziklák között, szilárdan megvetett lábakkal a 39. gyalogezred. Az ellenség összes támadásai a szokott módon omlottak össze állásain.

Már ugy látták a derék 39-esek, hogy ismét a régi jó idők, jobban mondva a diadalmos béke óhajított napjai jönnek. Hisz az ellenség fokozatos kimerülését láthatták közvetlen közelről. Az ezred néhány hét alatt aránylag kevés veszteséggel csaknem annyi hadifoglyot ejtett és géppuskát zsákmányolt az ellenségtől, mint amennyi saját állománya volt.

Csalódva — haza.

Ekkor jobbról is balról is átkos szírénahangok jutottak fülébe. A külső front, legalább ahol magyarok állottak, szilárdan állt, de a belső front összeomlott. A 39-esek, talán az egész háboruban először, hátratekintettek és látva a zűrzavart, a belső összeomlást, elszorult szívvel kellett tudatára ébredniök, hogy ismét — más helyen — áttörte a frontot az ellenség és emiatt vissza kell vonulni. Azután ott kellett hagynia vérrrel öntözött sziklafészeket és ahogy a sasok a magasból leértek, gyáva, hazátlan gonosztevők megtépték szárnyait.

Kábult fővel ért haza a 39-es ezred, a várvavárt dicsőséges béke helyett itthon országrontást, felfor-

dlást találva. Nem ilyen világot vártak, nem ilyen világot érdemeik meg négy évi vércsuhítás után.

Az ezred a forradalmak alatt feloszlott, de most már elmúlt a gonosz varázs és ha nem is a nyalka piros parolis, fehér gombos 39-esekben, de méltó utódaikban élnek mindazok a katonai és honfui ére nyek, melyek a harminckilencesek történetét aranybetűkkel fogják majd megörökíteni.

Mit hirdet ma az ingóságközvetítő?

Kálvin-tér 19. ref. püspöki bérnolota, a Fűvészkert utca felé vezető oldalon. Telefon: 11-99. Telefon: 11-99. Allandó kiállítás mindentéle ojkékből! Tekintse meg hutor-osztályunkat!

Mindenkinek tudnia kell, hogy az Ingóságközvetítő új helyiségébe, Kálvin-tér 19. ref. püspöki bérnolota, a Fűvészkert utca felé vezető oldalon, költözött át. Az Ingóságközvetítőe ugyanis mindenkinek szüksége van. Ha valamit el akar adni, csak az Ingóságközvetítőhöz fordulhat. Elfogadjuk megbízást egész lakás-üzleti berendezések, háztartások eladására, beraktározására. Ha elköltözik, keresse fel az Ingóságközvetítőt, mert mindenféle ingóságát itt értékesítheti a legbuzarább.

Keresünk megvételre: hegdüket, cim-balmot, priesnyergöket, löszerszámokat, perzsa és svajcszónvegeket, sezlontakárokat, sezlonokat, diványokat, hálókat, bédloket, uriszbakat, ezüst, maiolika, porcellánasztályvaakt, börgarnitúrákat, gyermekkoszikat, gyermekágyakat, arany és ezüst tárcákat, függönyrendeket, férfi és női ruhákat, télikabátokat, irásztálykat, irászkönyveket, irógépeket, varrógépeket, magános ágyakat, ruhaszekényeket és mindenféle ingóságokat.

Heti vagy havi részletfizetésre is adunk: férfi és női ruhákat, télikabátokat, vasznakat, kanavászt, futószónvegeket, csirkéfüzönveket, hat szeméves porcellán étkezőleket, alnacha evőeszközleket, inga, fali és ébresztő órákat, Kálvin-szobrokat, kis Kálvin-képeket, széképeket, egész és félhálókat, gyönyörű vitrineket, szaloncarnitúrákat, magános ágyakat, szekrényeket, komótokat, varrógépeket, ebédődiványokat, asztal és tornvaspórokat és mindenféle ingóságokat.

Páratlan alkalmi vételek: gyönyörű valódi bronz gvertartatók antik porcellánok, vitrinek, ágy elé való szónvegek, virágállványok, virágvázáok, mindenféle szék, tükrök, gyermekjátékok nagy, való, lasztékban, villanyvillázterek 8—10 lóerős dynamó, valódi zsolnai duplaerős tányérok, díszlámpák művészi festmények, petróleum-lámpák, széknya, szabásasztalok, egy lóra való löszerszámok, iskolai táskák, zongora-szék, stélázók, irógépasztalok és mindenféle ingóságok.

A világhírű amerikai Underwood írógépek kizárólag az Ingóságközvetítőnél rendelhetők meg részletfizetésre is.

Jól jegyezze meg: ha bármit venni vagy eladni akar, mindegyikétől jöjjon el az Ingóságközvetítőbe. Milliókat spórolhat meg és mindent egy helyen beszerezhet, ha itt vásárol!

Máthéi János

vízvezeték, osztorház és fürdőberendezési vállalata Csapó-u. 24. Telefon 321.

Elsőrendű keletgyeüzlet

Előirászerinti LEÁNY ÉS FIU intézeti fehérneműek, paplanok, matracok

KARDOS LÁSZLÓ CÉGNÉL

DEBRECEN, KOSSUTH-U. 9. Alapítási év 1931. Kiváló anyagok. — Pontos kiszolgálás. Határozott árak.

Festéket,

padlólakot, brunolint, ferpentint, firniszt, zománclakot és minden színű porfestéket kiváló minőségben nagyon olcsón vásárolhat:

STERN

festéküzletében Piac uca 10. „Bika” szállodával szemben

Eladó

a Károly Ferenc József-út 50. szám alatt levő

HAZ,

1464 szögöl területtel. Tégla épület, egy szoba, konyha, tenzerizoré, szőlő és gyümölcsös. A lakás vonónek átadatik. Ára 160.000.000 K. Értekezni lehet dr. Nagy István ügyvédnél. — Szent-Anna uca 8. szám.

Figyelem!

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy **mütermemet ismét megnyitottam** ahol zongorahangolást és javítást, ugyszintén mindenféle vonóshangszerek pontos rendbehozását vállalom jutányos árban. Hosszu zongorából rövidet csinálók. — Meghívásra házhöz megyek.

Tisztelettel: **Tente László** Debrecen, Piac-u. 30., az udvarban.

SZTOJKAI égvényes sósógyógyvizismét kapható

légző és emésztő szervek hurutos bántalmái, gyomor-
sav túltengés, izmalmányok és cukorbetegség ellen

Csanak József K. R. T.

fűszer- és csomagüzletében. — Debrecen, Piac-utca 51. szám.
Telefonszám 70. Telefonszám 70

A világ- hírű „Cormick“ traktorok 3 vasu ekével felülmulhatatlanok!

Kizárólagos
képviselője: **Ráhmer Sándornál** Debrecen, Piac-utca 43.
Telefon: 9-62.

Uj üzlet! Férfi ruhák Uj üzlet!

„ a legolcsóbb árban beszerezhetők „

GROSZ és BERGMAN

férfi-, nő- és gyermekruha nagyruházában
Piac-u. 53-55. Uri szabóság.

Uj üzlet! Gyapjuszövetek nagy választékban. Uj üzlet!

Iskolába beiratkozók figyelmébe!

Intézeti toalette felszereléseket

Haj-, ruha- és fogkefe, fogkefetartó és fog-
paszta, szappan és szappantartók, fésűáruk
és hajtűk stb. a legjobb minőségben
a legolcsóbb árért beszerezhetők

a Korzó Drugueriában, Piac-u. 42.

Kölosönöket árura, váltóra, ingatlanra folyósít.
Kosztpénzt heti kamatra elfogad.
Dr. Balázs Jenő bankháza Piac-utca 89. szám

Schuschitzky János és társa cég

mint a Salgótarjáni Kőszénbánya R. T. kerületi
kizárólagos képviselője szállít szobafűtésre

I-a salgótarjáni darabos szenet,
hazaszállítva forgalmi adóval együtt mázsánként
57.000 K-ért, elsőrendű porosz fűtőszén és kokszt
állandóan raktáron. ☐ Telefon 12-48, 12-62.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönsé-
get, hogy a **KANSz. temetkezési vállalat**tól
megváltam és

saját temetkezési vállalatot

alapítottam. Előzékeny kiszolgálás és olcsó árak
mellett **temetések elvállalok.**

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

Jancsó Kálmán asztalosárú- és fakoporsó-gyára.

Telep és felvevő iroda: Debrecen, Bározi-u. 3. Telefon: 10-85.

Gyászszeszete alkalmával ne mulasz-
sza el megtekinteni :::

FEHÉRTÓI

Temetkezési Intézetének
Dégenfeld-tér 4. sz. (Kenyérpiac)

dusan felszerelt raktárát,

~ hol ~

temetések

bármely kivételben a legméltányosabb árban, személyes felügyelet mel-
lett végeztetnek. — Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk. —
Megbízások felvétele: Dégenfeld-tér 4. Telefon nappal és éjjel
11-85. szám. ~ Exhumálást és hullaszállítását végzünk.

Az összes

jótulajdonságok, melyek
a jó kávéfőzéshez szüksé-
gesek, — benne vannak a

Szent István

cikória

kávékülönlegességben.
Védjegye: első szent ki-
rályunk, Szent Istvánnak
képe.

**Magyar asszonyok
ezt vegyék!**

**minden doboz sarkában
pörkölt szemeskávé van!**

Válogatott cikóriából készült!